

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vie-nykitės! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organiza-ciją Amerikoje — Lietuvių Darbininkų Sąjungą.

Organas Amerikos Lietuvių R. K. Švento Juozapo Darbininkų Są-gos.

"DARBININKAS"

— RITA —
OTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS
Metams \$4.50
Užrubėję metams 5.50

"DARBININKAS"

398 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.
Tel. South Boston 620.

VOL. VII, No. 8 (736).

SUBATA, SAUSIO 21 D., 1922.

Kaina 5 centai.

SV. TĖVAS MIRSTA

DVIGUBAS PLAUCIŲ UZDEGIMAS.

Rymas, sausio 20. — Šian-die 12:30 val. dieną paskelb-ta, kad Šventasis Tėvas Be-nediktas XV esąs mirtiname stovyje. Paskutiniai sakra-mentai Jo Šventybei su-teikti. Šventasis Tėvas igi-jo dvigubą plaučių uždegi-mą. Sunkiai alsuoja. Iš ketvergo į pėtyčią naktį jo sveikata pablogėjo ir buvo pašaukti daktarai. Pašauk-ti ir kardinolai.

IŠ MŪSŲ CENTRO.

Kultūros vėjus visu smarku-mu žengia pirmyn. Štai kad ir maža kolonija kaip Amsterda-mas, N. Y. sudėjo tokia suma kokios niekas nesitikėjo, bu-tent: \$4200.00. Amsterdamo pasisekimui pasidarbavo tai lietuviški bolševikėliai, mat trockiniai norėdami pakenkti Kultūros vėjui, pasiuntė kokią ten kalbėtoją į Amsterdamo apylenkę varyti agitaciją už Ru-sijos rojų ir agituoti prieš Lie-tuvos reikalus ir Kultūros vą-jų, tokių būdų išgarsino Kultū-ros vėjus prakalbas.

Kaip mažai radosi pasekėjų minėtiosios agitatoriaus, geriau-sia liudija aukų skaitlines. Su-batoje 7 d. sausio išvakarose prieš Kultūros vėjus prakal-bas, Amsterdame po "griaus-mingos" kalbos bolševikų ro-jui sudėjo net triliuką dolerių-gi ant rytojaus katalikai Kul-tūros vėjus reikalams suauka-vo keturis tukstančius du šim-tus dol. Priėžodis sako "ka Dievas nori nubausiti tam pro-ta sumaišio" taip ir su mūsų bolševikėliais, norėdami paken-kti savo gimtines reikalams, kaip tik jiems pasitaravo.

Schenectady, ir labai gerai pasirodė sudėdami \$751.00, Al-bany, \$400. Maža kolonija kaip Utica ir jie pralenkė ne-vieną didelę koloniją sulig jų skaitleaus. Suaukavo gana dang \$215. Minersville, Pa. kaip visada taip ir šį kartą ga-na gerai pasirodė. Jie sudėjo \$437.33. Tamaqua, Pa. \$165.70. Readeng, Pa. \$102. Frankvil-le, Pa. \$99.00. Coaldale, Pa. \$82.00. St. Clair, Pa. \$45.00.

Toliau Kultūros vėjus rei-kalais kalbės Kun. P. Garmus sekanciose kolonijose:

Sausio 22d. 1 val. p. p. Lin-den, N. J.

" 22d. 7 val vakare Eli-zabeth, N. J.

" 24d. Bayonne, N. J.

" 27d. Jersey City, N. J.

" 29d. Brooklyn, N. J.

" 30d. New York, N. Y.

" 31d. C. Brooklyn, N. Y.

A.L.R.K. Fed Sekretoriai.

Greit atstato laivyną.

ATSTEIGIA LAIVYNĄ.

Berlin. — Vokietijos pre-kybinis laivynas greitai at-statomas. Jau trys ketvir-tadalės buvusio prieškarinio laivyno atstatyta. Per ke-turie metus Vokietija turės 5.000.000 tonų įtalpos. Laivų kompanijoms Vokietijos val-džia užmokėjo už karo metu nuskandytus laivus, bet su išlyga, kad nauji laivai bū-tų statomi namie. Del tos priežasties nedarbo tarp lai-vų statytojų nėra.

KAIP APRŪPINA NEREGIUS.

Berlin. — Vokietijos val-džia puikiai sutvarkė aprū-pinimą tų kalinių, kurie ne-teko regėjimo karo metu. Pradžioj buvo manyta, kad jiems vienintelis darbas bus krepsius pinti. Bet mokyk-loj prof. Silex vedamaj ne-regiai pralavinami prie tų darbų, prie kurių jie buvo pripratę. Iš jo mokyklos jau išėjo 100 dirbtuvių darbinin-kų, 80 stenografų, 55 ūki-ninkai, 32 klerikai, 18 šiau-čių ir tt.

Pasimažėjo piktadarybės.

DAUGIAU ŠOKA, MA-ZIAU VAGIA.

Paryžius. — Francijos so-stinėj gyvenamųjų namų la-bai trūksta, bet pirmiausia statomi ne gyvenamieji na-mai, bet visokie teatrai ir sa-lės. Pernai pastatyta 34 mu-zikos salės ir 700 šokių sa-lės.

Tuo tarpų vagystės suma-žėjo. Pernai Francijos sos-tinėj didelių piktadarybių papildyta 1.090, o užpernai 1587. Peštynės, vienok, tru-putį padaugėjo. Yra nuro-doma, kad daugimantis pa-silinksminimo vietoms ma-žiau girtuokliaujama ir pik-tadariaujama.

SPEIGAI.

Chicago, Ill. — Dideli šal-čiai iš vakarų atpsykėjo su sniegu. Washington ir Ore-gon valstijose tokie speigai trenkė, kokių nebuvo nuo 1909 m. Speigų banga pa-sieksianti Kentucky, Loui-siana ir piet-vakarines vals-tijas.

Kalifornijos šiltose daly-se atšalo. Ant orendžių sod-nų pasnigo.

Iš vakarų tos speigų ban-gos gali pasiekti ir rytines valstijas palei Atlantiką.

INFLUENZA PARY-ŽIUJ.

Paryžius. — Francijojej platinasi influenza, kuri ap-sireiškė gruodžio pradžioj. Paryžių labiausia siaučia toji liga. Sveikatos Depart-mentas pripažįsta, kad ne-apsidirbęs ir negalys ligai kelio pastoti. Pereitą pane-dėlį Paryžiuje nuo tos ligos mirė 24 asmenys.

MOKINASI KALBŲ.

Berlin. — Dabar vokiečių besimokinančių svetimų kal-bų padaugėjo 50 nuoš, negu buvo prieš karą. Tas daro-ma del prekybos ir emigra-vimo. Moterys labiau ima-si kalbų, negu vyrai. Pir-moje vietoje stovi angliška kalba, paskui eina ispaniš-ka ir portugalishka.

Vienoj Berlino mokyklų mokinasi kalbų 1.500 asme-nų. Iš jų 1.000 mokinasi angliškos kalbos, 300 ispa-niškos ir portugalishkos ir 200 prancūziškos. Yra tarp vokiečių manoma, kad Pie-tinė Amerika bus patogiau-sia emigravimui.

Vokietis, kurs prieš karą tur-ėjo milijoną markių (\$250.000), dabar tvertas \$10.000.

Šmeižia Amerika.

PRIKISO MAIŠTO KALIMĄ.

London. — Rusijos atsto-vas išsireiškė, kad Amerikos šelpimo darbuotojai Rusijoje varą propagandą prieš So-vietų valdžią. Sakė, kad A-merika tam ir siuntus savo darbuotojus po šelpimo prie-danga kurstyti prie maišto prieš dabartinę valdžią. A-merikos šelpimo adminis-tracija tą šmeižtą tuoj su-mušė, paskelbdama, kad jos darbuotojai neveda jokios propagandos.

Amerikos šelpimo adminis-tracija dabar maitina 1.025.250 badaujančių, o nuo-kovo 1 d. maitins 2.000.000 badaujančių žmonių.

NORI TURETI SAVO SARGUS.

Ryga. — Lenin paskelbė, būk jis sutiks dalyvauti Ge-noos konferencijoj su išlyga, kad jam būtų leista gaben-tis savo slapтус sargus.

KO REIKALAUJA RUSIJA.

Maskva. — Rusijos užsie-nio reikalų ministeris Ciče-rin pranešė Finlandijai, jog ji turi išduoti maištą sukėlu-sius Korelijoj, jų amuineciją teip-gi turi būt išduota Ru-sijai. Teip-gi Rusija reika-lauja atlyginimo už nuosto-lius padarytus maište Kore-lijoje.

DARBININKŲ REIKALAI.

VANDUO UZLIEJA AUKSO KASYK-LAS.

Johannesburg, P. Afrika. — Aukso kasyklų darbinin-kų streikas tebesitęsia ir ka-dangi pompos neveikia, tai kasyklos prisipildo vande-niu. Dabar tarp streikuojan-čių darbininkų ir kompani-jų eina derybos.

PAGATAVI DUOTI KRAUJO.

Lynn, Mass. — Viena li-goninė paskelbė norinti sa-vanorių, sutinkančių duo-ti savo kraujo ligoniams. At-sisaukė 52 asmeniu, tarp jų keturios moterys. Jie davė adresus ir reikale bus pa-šaukti duoti savo kraujo.

SOCIJALISTAI SKAL-DOSI.

Rymas. — Italijos socija-listų Tarybai gresia skili-mas. Vieni stovi už veikimą su valdžia, kiti tam priešin-gi.

DŽIOVOS AUKOS.

Dabar Suv. Valstijose yra apie 1.000.000 džiovinių. Kasmet jų miršta 130.000. Prieš 15 metų nuo džiovos Amerike mirdavo 200.000 žmonių su viršum. Prie džiovos aukų sumažinimo priside-jo susitvėrusi prieš 15 metų orga-nizacija vadinama National Tu-berculosis Association kovai prieš diavą.

SMAUGS VOKIEČIUS.

Paryžius. — Francijos nau-jasai premieras Poincare pa-skelbė, jog stovėsias už Ver-salio sutartis ir reikalaus, kad Vokietija uždėtų milži-nišką kontribuciją išmokė-tų.

SENELIS KALĖJIMAN.

Lowell, Mass. — James Hamilton, 73 metų amžiaus senelis, pasiustas kalėjiman už tai, kad nemokėjo teis-mo paskirtos alimonės pa-čiai. Teismas buvo paliepęs mokėti po \$3 savaitę.

KATRIEMS GERIAU.

London. — Dr. R. K. Rusk savo viešoj prakalboj pri-pažino, kad vyrai protin-gesni už moteris, bet bepro-čių tarp vyrų daugiau, negu tarp moterų.

Jis vedė ilgą tyrinėjimą tarp vaikų įvairių tautų. Susekė, kad vidutiniai i-mant iš 100 besimokinančių vaikų ir merginų tik 30 teuzsipelno būti leistais į augštesnį mokslą. O iš tų 30 tik 4 tebaigia augštus mokslus su pagyrimais, o tik 13 teturi užtektinai dvasinių išgalių branginti augštą mokslą.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

REZOLIUCIJA DEL LIETU-VIŲ LENKŲ GINCO.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Sausio 13 d. Tautų Sąjungos Tarybos priėmė lietuvių lenkų klausimu rezoliuciją, kur tarp kitko pasakyta:

Tautų Sąjunga nepripažįsta dabartinių Vilniaus rinkimų Tarybos priėmimo Vilniaus gy-ventojų teisių Tautų Sąjunga teikėsi, abiem šalims sutikus, pasiūsti ten atstovus žinioms surinkti;

Išvengimui karo, Tautų Są-jungą siūlo pavesti saugoti in-teresus kitoje šalyje draugin-goms valstybėms.

Tautų Sąjungos Tarybos nutarimus abi vyriausybės pri-valo duoti atsakymą dešimties dienų laikotarpyje.

GINČAS VYRIAUSIN TARP TAUTININ TEISMAN.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Lietuvos delegacija pareiškė Ženevoje, kad Lietuva sutinka ginčą su lenkais perduoti Vy-riausiajam Tarptautiniam Tei-smui spręsti arbitražo būdu.

PRAŠĖ PASKIRTI VIL-NIAUS SRIGIAI KOMISARĄ.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Ženevos posėdyje Lietuvos de-legacija prašė Tautų Sąjungos paskirti specialų komisarą Vil-niaus sritys gyventojų teisėms apsaugoti.

LIETUVA NESUTINKA VESTI NAUJĄ DEMARKA-CIJOS LINIJĄ.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Kadangi Suvalkų sutartimi bu-vo teisėtu būdu nustatyta de-markacijos linija tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių, kurią Lenkų kariuomenė netrukus neteisėtai peržengė, dabar Lie-tuva atsisakė duoti savo užgi-rimą naujai demarkacijos lini-jai, kuri yra planuojama vie-ton kontrolės komisijos nusta-tytos neutralės zonos. Lietu-vos delegacija prašė atkreipti didžiųjų valstybių dėmesį į Lenkijos rytų sienos nustaty-mą.

GRĮŽTA KAUNAN.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Lietuvos Delegacija šio mėne-sio 14 d. išvažiavo iš Ženevos Kaunan.

APIE VILNIAUS RINKIMŲ

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Vilniaus Seimo rinkimų sąrašai iki sausio 13 d. nebuvo viešai paskelbti. Sąrašai buvo daryti specialiai tik Vilniuje; rinki-mų instruktoriai darė sąrašus valstijose sulig instrukcijo-totėmis. Seniškinose balsav-mis, kad daugiau būtų lenkų simpatikų. Lenkų įrašomi bu-vo net ir mažamečiai.

GRĄSINO NEDALYVAU-JANČIUS RINKIMUOSE.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Lietuviai, Žydai, ir Gudai pa-reiškė, kad Vilniaus Seimo rin-kimuose nedalyvaušią. Už ne-dalyvavimą jiems areštų gra-sinta, piniginių pabaudomis, turto konfiskavimas, karavių pastatymu, namų deginimu ir ištėrimimu.

PRIVEŽTA VILNIUN RINKIKŲ

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Abėjotinosna vietosna Vilniaus srityje privežta žandarų. Iš Lenkijos privežta daug asmenų ne Vilniaus srities. Tuo tikslu buvo liuosuojami atostogoms net ir lenkų karėiviai. Va-žiuojantie Vilniun buvo do-damas dovanai antros klasės bilietas ir dienpinigiai.

KAS BALSAVO VILNIUJE.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Vilniuje balsavo Seimo rinki-muose maždaug dvidešimts nuošimčių. Yra faktų, kad daugelis balsavo kelis kartus; balsavo mažamečiai, persirėdę karėiviai, žmonės su Rytų Lie-tuva nieko bendro neturintieji. Provincijoje vienas asmuo bal-savo už savo šeimos narius ir už pažįstamus. Dūkštė žy-dai balsavo tik pogromo išven-gimui. Lenkų kunigai Šv. Pe-tro ir Aušros Vartų bažnyčiose skelbė praeikimą nedalyva-u-jantiems rinkimuose. Rodunė-jė vikarų Kun. Draženį už at-sakymą agituoti bažnyčioje grąsino išsiusti koncentracijos stovyklon.

VILNIAUS SEIMO

RINKIMŲ ĮVYKIAI.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Sausio 6 d. lenkų valdininko Rachalskio (Galicijos gyvento-jų) raštu buvo uždaryta Šven-čionių, lietuvių gimnazija Vil-niaus srityje. Rodunėje (Ly-dos apskritys) Kun. Draženini grąsintą, jei nebalsuos, liks kankinų. Džieveniškėje (Aš-menos apskritys) senitnai, žandarų liepiami, pranešinėjo žmonėms, kad nebalsuojantieji mokes pabaudos, perkis tuk-s-tančius morkių, gyvulių ir turtu. Trakų apskrityje lenkų žandarai grąsino nebalsuojan-tiems šešiais mėnesiais kal-i-mo. Butrimyse (Lydos apsk-rties) lenkų instruktoriai ne-suojantiems grąsino dešim-tukstančių markių pabaui. Žirmūnų Valščiaus (Lydos apskrities) viršaitis nebalsava-sius grąsino nuolatos siųsti pa-totėmis. Seniškinose balsav-iš tukstančio šešių šimto tik dvidešimts keturi lenka-dvarponiai.

VYRAI, PAJUDINKIME ZEME; PADVIGUBINKIM L.D.S. NARIAIS

VILNIAUS ISTORIJA.

(Tęsinys)

Taciau ir tų laikų Vilnius galima pavadinti lenkų miestu tik iš paviršiaus. Lietuvių, mat, Vilnius niekada iš tikrųjų nebuvo stogęs, o tai dėl to, kad — visais atžvilgiais būdamas Lietuvos krašto centras — Vilnius visada traukė į save Lietuvos sodžius, kuriame aplenkinti nors ir didžiausių pastangų dėju lenkiškoji klebonija ir lenkiškasis dvaras, vis dėlto sulenkinti nepajėgė, išskyrus tik artimasias Vilniaus ir kitų mažesnių lenkybės židinių apylinkes. Ypač žymus lietuvių imigracijos centras pasidarė Vilnius baudžiavą Lietuvoje panaikinus, kada lietuviai valstiečiai gavo teisės tvarkyti savo gyvenimą, kaip jiems rodės tinkama, ir čia ieškoti naujų kelių į geresnę būklę. Didžiausias mūsų krašto miestas didžiausių, žinoma, siūlė uždarbių, todėl žmonėms, kaip vanduo, čia beužbėgti ne tik iš Vilniaus gub., bet ir iš Kauno ir net Suvalkų. Ir juo toliau, juo daugiau jų čia plaukė. Žinoma, tie atėjūnai, nebūdami susipratę, nežinodami įsiviešinti Vilniui, tuo daugiau lietuvių žymų, vos tik čia beužbėgti — tuo jau patys išsiviešindami iš savo lietuviškojo kailio, išsižadėdami savo kalbės ir tautybės. Ir nenustabu. Įprate savo sodžiuje matyti kiekvienam „ponė“ lepką ir kiekvienam „ponė“ — „ponė“ atvykę dabar pačiam „ponė“ lizdan, miestai, — ir patys panorėdavo pasidaryti kiek galint „ponė“, o kadangi, jų ištikimimui, pirmiausia ji poniašūnė privalo būti lietuvių kalba, tai pirmiausia jie ir stengėsi išmokti lietuvių kalbą, bet tik grabalioji lenkiškai. Tuo būdu po metų ar po kelių iš paviršiaus jau rožėsi lenkai ir stiprino savimi lenkų garbą Vilniuje, nors savo dvasios gelmėje, žinoma, ligi mirties pasilikdavo lietuviai.

Ypač apie 1890 m. tokių nutautusiųjų lietuvių buvo Vilniuje labai daug. Reikėjo tik, kad kas nors pirmas mestų Vilniaus dirvon jau pradėjusio tais laikais Lietuvoje želti „Ausros“ atgimimo sėklą; reikėjo tik, kad sudarytų čia pirmasai viešas lietuvių židiny, branduolys, kuris pradėtų traukti į save tuos nesupratusių tūkstančius.

Ir štai tais maždaug laikais atsiranda Vilniuje pirmųjų lietuvių tautininkų kuopelė, kuri ir pasidarė tuo pirmuoju lietuvių židiniu Vilniuje; atsirado tos ilgai laukiamos sėklos sėjikai, — jų gė beriamoji sėkla, nors ir sunkiai prasimušdama pro suakmenėjusią nutautinimo skrandą, vis dėlto čia želdė ir dygti dideliu kai kurių nusistebėjimu ir net pasipiktinimu.

1890 m. Vilniaus vyskupo buvo paskirtas Antanas Pranciškus Audzevičius kilęs iš Kauno gub. lietuvių valstiečių. Nors ir nebuvo jis susipratęs lietuvių, priešingai — žmogus ištikimas visoms lenkų tradicijoms, kuriose buvo išauklėtas, bet vis dėlto jau užjautė lietuvių.

Vyskupas Audzevičius valdė vyskupiją ligi 1895 m. Jam bevaldant buvo įvesti lietuvių pamokslai keliose Vilniaus vyskupijos parapijose. Tais laikais prasidėjo ir pirmieji Vilniaus lietuvių rūpesčiai dėl savo bažnyčios išgavimo. Mat, tuo laiku susidarė tasai pirmas susipratusių lietuvių inteligentų būrelis Vilniuje, kuriems tekė garbingoji pirmųjų atgimimo sėklos sėjimų rolė. Buvo tai sv. Rapolo, paskaita sv. Jono, kamendorių kun. Juozas Ambraziejus, Trakų apskr. dvarininkas Donatas Malinauskas, gydytojas Antanas ir Emilija Vileišiai, gydytojas Andrius Damaševičius, girininkas Povilas Matulionis ir jau beveik visi; kiek vėliau prie jų prisidėjo Valentinas Urbonavičius, K. Strazdas ir dar vienas kitas. Be tų inteligentų, labai daug gyvų darbų prisidėjo tais laikais prie lietuvių kelimo zakristijonas, vėliau ūkininkas, Mečislavas Stankevičius. Tai gi jie pradėjo pamazėle, bet paribi klabinai tuo laiku lietuvių kalbai drūčiai užrakinti Vilniaus bažnyčių duris. Jie tenkinosi tik vienos bažnyčios, ors ir pačios mažiausios, reikalavimu. To būrelio paduoti, nors be vaisių, pirmieji prašymai į vysk. Audzevičiui. Jisai, kad ir norėjo gal patenkinti lietuvių pra-

Liudas Gira.

šymus, bet negalėjo to padaryti, būdamas apsuptas griežtai tam priešingos kapitulos ir visų kitų Vilniaus kunigų lenkų ir jų aristokratijos.

Audzevičiui mirus Vilniaus vyskupu buvo paskirtas vėl aitrus lenkininkas vysk. Zdanavičius.

1896 m. pas jį išsirengė tam tikra lietuvių delegacija iš kelių žmonių, prašydama atleisti jiems nors vieną, kad ir mažiausią, bažnytelę Vilniuje, kurioje nors pridedamosios pamaldos būtų laikomos lietuvių kalba. Tokis lietuvių reikalavimas buvo mažiau, negu kuklus ir jo patenkimas būtų tik mažiausias teisingumo dalelės patenkimas. Tačiau vysk. Zdanavičius ne tik nesiteikė jo išpildyti, bet bent pažadėti tą lietuvių prašymą apsvastyti, bet, rūšiai prikišdamas delegatams jam „nesuprantamus“ jų „agitacijos“ tikslus, nurodė jiems kelią su panašiais prašymais vaikščioti... į generalgubernatoriaus rūmus. Bet drauge pranešė, kad kol jis gyvas — lietuviai neįeiko ne pėsčią. Kad ir labai nustebinti tokiu savo ganytojaus priėmimu ir atsakymu, lietuvių delegatai mandagiai jam pasakė pabandysią dabar jo nurodytais keliais vaikščioti. Vysk. Zdanavičius, taip atsikirtęs lietuvių, tuo jau nuvyko į generalgubernatorių išpėti jo ir savo pusėn palenkė. Tačiau generalgubernatorius Orzevskis priėmė lietuvių delegatus iš pradžių labai draugiškai ir mandagiai, bet, teisdamsis tuo, kad reikalavimai lyg jam neaiškūs, nusiuntė juos pirma pasiaikšinti dėl to klausimo pas savo sekretorių. Sekretorius Sudeikinas gana aiškiai nurodė lietuviams, kad vyriausybė palaikysianti jų pusę dėl pamaldų, bet tik jeigu jie pareikalautų įvesti lietuvių kalbą iš karto visose Vilniaus bažnyčiose. Nors toksai reikalavimas, kai dėl teisingumo, tai ir tada jai būtų buvęs visai teisingas, tačiau neparuosta dirva ir toksai lietuvių kalbos visuotinis įvedimas sukeltų tik didžiausių riaušių iš sulenkintųjų minčių pusės, negalėjo sutikti priimti tą Sudeikino lūpomis išreikštą vyriausybės pasiūlymą, kuris — buvo aišku — ne užuojautos lietuvių teisingiems reikalavimams buvo padikuotas. Tai pasitvirtino per antrąjį tų pačių delegatų apsilankymą pas Orzevskį. Tasai, patyręs jau iš savo sekretoriaus, kad lietuviai nori tik galimos dabar teisybės įvykdymo, bet ne riaušių sukėlimo Vilniaus bažnyčiose, sutiko lietuvių jau visai kitaip. Ne tik juos subarė, kad kvaršina vyriausybę „neišnarpiojamais klausimais“, bet dargi priminė jiems galįs juos „liepti su-rišti.“ Tuo Vilniaus lietuvių bandymas ieškoti teisybės vysk. Zdanavičiaus laikais ir pasibaigė.

1897 m. Vilniaus vyskupo sostą apėmė vysk. Aleksandras Zveravičius (valdė vyskupiją ligi 1902 m.). Sulaukę naujo vyskupo Vilniaus lietuviai ir pas jį tuo jau nusiuntė savo delegaciją, kad pakartotų vyskupui žodžiais (ne raštu) tą patį prašymą. Vysk. Zveravičius, būdamas gan švelnaus būdo žmogus, kad ir taip pat neužjautė lietuvių kilimo, tačiau delegatus priėmė maloniai; jis nepriestara-vo lietuvių delegatų išrodinėjimams kaip reikalingos esančios Vilniuje lietuvių pamaldos, pasakė net jiems, kad patys apie tai pamastytys ir tik prašė jų palikti tą klausimą jam ir... laikui. Lietuviai laukė kantriai ištisus metus, bet nieka nesulaukę po metų vėl nuėjo pas vyskupą. Vyskupas vėl pasakė lietuviams, kad būtų kantrūs ir tikėtusi, tik ta proga pasisakė jiems netikįs, kad daug būtų Vilniuje lietuvių, norinčių to, o nori delegatai, kad, jo ištikimimui, visi tie Vilniaus lietuviai — tarnai, kiemsargiai esą patenkinti dabartiniu padėjimu ir jokių permairių nereikalauja. Kiek dar palaukę ir pamatę, kad vyskupas ne kiek nesirūpinąs jų reikalais, Vilniaus lietuviai, ištikindami, kad jų dvasinė vyresnybė norinti tik nuvilkti kuo toliausiai lietuvių pamaldų klausimo išrišimą, pranešė paduosią prašymą raštu, nors jiems ir nesmagu esą pastumti tuo būdu lietuvių pamaldų klausimą oficialiniam kelian, nes privatinis kelias esąs tinkamesnis „tėvo ir jo vaikų“ santykiams. Prašymas buvo paduotas lietuvių kalba. Vyskupo sekretorius Bohuševičius, gavęs tą prašymą, atsakė lietuviams, kad jų prašymas negalės būti patenkintas, kadangi jis esąs parašytas ne oficialine (vadinasi, ne rusų) kalba ir kad, pagaliau, parašytas jiems nesuprantama kalba ir jie neturi prievolės ieškotis sau vertėjo. Į tai lietuviai atsakė tik, jog jiems esą labai gaila, kad jų ganytojas nesupranta ir nenorįs suprasti savo avelių kalbos. Prašymą gi padavė antrą, šį kartą prašytą jau rusų kalba. Tasai prašymas buvo paduotas 1898 m. lapkričio mėnesį. Tik balandžio mėnesį 1900 m. vyskupo raštinė pranešė prašymo padavėjams raštu, kad jų prašymas bus patenkintas „progai atsitikus.“

(Bus daugiau)

VARTOK
Visur ir Visuomet
FONTANINĘ PLUNKSNĄ
Jeigu nori, kad raštas atrodytų gražiai ir jeigu nori sutautyti kodaugiausią laiką. Dėlei platesnių informacijų klaus pas
"DARBININKĄ,"
366 Broadway,
Boston 27, Mass.

DIDELIS BALIUS

Rengia pirmą Metinį Balių
Lietuvių Darbininkų Sąjungos 96 koupa
Seredoj,
Vasario-Feb. 1-mą d., 1922
Girardville, Pa.
Pradžia 7-ta valanda vakare.

GERBIAMIEJI:

Kviečiame visus, kaip jaunus taip ir senus atsilankyti ant šio Baliaus, kuris bus labai įvairus ir smagus. Muzika pakviesta viena iš geriausių, kuri palinksminis iki socialiai atsilankiusių ant to puikaus baliaus. Taip gi bus skanaus alučio, kvepiančių cigarių, europiškų saldinių ir šaltos košės. Tai gi nepraleiskite progos nei vienas, o visi ura! ant LDS. 96 kp. Baliaus.

ĮŽANGA: vyrams 50 centai, moterims 25 centai.

Visus kviečia LDS. 96 Kp.

DVI DARBININKŲ RŪSI.

Pasteur, garsusis Francijos mokslo vyras, kartą vėlai vakare po darbo pasakė: "Ak, septynias valandas laukti iki galėsiu grįžti savo laboratorijon."

Vienas rašytojas aprašo vieną darbininką-negrą, kuris dribojo po medžių, pametęs į šalį kauptuką. Paklaustas ar pavargęs pasakė: "Ne, nepavargęs. Aš tik laukiu saulės nusileidžiant, kad galėčiau palikęs eit sau namo."

KIEK KALBŲ PASAULEJE.

Mokslo vyras Adelung tvirtina, kad pasaulio žmonės kalba 3424 kalbomis. Azijos tautos turi 932 kalbi, Europos — 587, Afrikos — 276, Amerikos — 1624.

New Yorko mieste yra 281.121 žmogus 10 ir viršaus metų amžiaus nemokančių rašyti.

KURIAIS LAIVAIS PLAUKTI.

Tie, kurie plenuoja grįžti Lietuvon, tai atsiminę savo atkeliavimą į Ameriką, pasipurtę. Ir nedyvai. Kelionė per jūrą budavo tokia varginga, kad ji padarė neužmištama vaizdą. Ar bus panaši kelionė per jūrą tokia, kokia buvo atvykstanti? Gal taip, gal ne. Kas nori patogiausios kelionės per jūrą, tai lai pasirenka gerą laivą. United States Shipping Board pasirupino, kad ant laivų po Amerikos vėliava būtų patogiausios kelionės per jūrą. United States Line turi tokius laivus. Tos Kompanijos puikiais laivais yra George Washington ir America. Trečioji klesia tų dviejų laivų bal-tai išmalevota ir nuolatai kuo čysčiausia užlaikoma. Pasažieriai kamaraite yra po du, po keturis ir po šešis. Seimynos neperskiriamos, kiekvienoj kamaraite yra prausykla, veidrodis ir vandens nuovada. Valgykloje stali ilgi staltiese ap-tiesti. Yra ir knygynas. Skirtumas tarp trečios ir antros klesos yra tik pagražinimuose.

NERA SKIRTUMO.

Mums nėra skirtumo ar Jūsų bila už spaudos dar-bus \$50.00 arba \$500.00 i mėnesį. Mes priimsime užsaky-mą didelį ar mažą ir nori-me parodyti Jums delko mes manome, kad galime būti Jūsų spaustuvini-kais.

Jeigu nebūtų gera prie-žastis, tai mes neužimtume brangios laikraštyje vie-tos šiam apgarsinimui. "Darbininko" Spaus-tvė įrengta naujausiomis moderniškoms mašinomis ir spaudos darbai atlieka-mi greit ir gerai.

Su visais spaudos dar-bais kreipkitės šio adre-su:

"DARBININKAS"

366 Broadway,
Boston 27, Mass.
TELEFONAS SO. BOSTON 620

**DABAR LAIKAS
IŠMOKTI GRAŽIAI RAŠYTI.**
Rašant su Fontanine Plunksna greičiau galima išmokyti ir raš-tas gražiau išrodo. Reikalauk platesnio paaiš-kinimo apie Fontaninę Plunksną arba Katalo-go.
"DARBININKAS,"
366 Broadway,
Boston 27, Mass.
PIRK IR
RAŠYK

VIETINĖS ŽINIOS.

KONFERENCIJA.

So. Bostono lietuvių veikėjų konferencija nuo visų sričių įvyks pėnyčioj, sausio 20 d. š. m. LDS. name, ant antro aukšto, kambaryje No. 3 8, val. vakare. Konferencijos tikslas susitarti bendrai rengtis prie apvaiskiojimo Lietuvos Nepriklomybės šventės vasario 16 d.

Tikimės, kad sričių veikėjai susitars ir bendrai apvaiskios tą dieną koškimingiausia.

PRANEŠIMAS.

Priešmetinis Lietuvos Vyčių Conn. apskrįčio suvažiavimas šaukiamas Hartfordan, Conn. sausio 29 d., 1922 m. Posėdis įvyks bažnytinėje svetainėje, 41 Capitol Ave. Bu srenkama apskrįčio valdyba šiemetams, delto visos kuopos prašomos atsiųsti kodaužiausia atstovų.

Marijona Labeckaitė,
L. V. Conn. Apskr. rašt.

PRAMOGA.

Draugyste Sv. Jono Evangelisto laikys savo balio George Washington Dienoje vasario 22 dieną 1922, salej 492 E. 7th. str. Pranešam visom Draugijoms kad tą dieną nerengtų. Antras mėnuo kai nutarta rengti kitas balius.

Komitetas.

EINA APTEKORYSTĖS KURSA.

Kazys Jonaitis iki šiol gyvenęs Worcesteryje ir dirbęs aptekijoje, atvyko Bostonan baigti aptekorystės mokslą.

SUSIRINKIMAS

Nepaprastas Susirinkimas Sv. Petro parapijos Ferų komisijos įvyks 20 d. Sausio bažnytinėje svetainėje po pamaldų vakare. Visi darbuotojai feruose malonėkite atsilankyti, nes daug yra svarbių dalykų aptarti.

Kviečia Ferų Valdyba.

PRANEŠIMAS.

Sv. Petro Bažnytinio choro nariai (es) malonėkite visi reguliariai lankyti repetitijas, nes patis žinot gerai kad rengiamės prie statymo Operetės "Išėjimas" vasario 26 d. 1922 m., tad gi ir visuomene ne pamirškite vyri mineto vakaro skaitlingai atsilankyti.

Kviečia Visus
Choro Valdyba.

KAS NORITE ŽINOTI?

Jei kas norite žinoti apie Komunistų Tikslą, Žiemos Gegužinę, apie Parsidavėlius, "Vainago Tėva, kuris norėjo pasiimti svetimų lašinių gabalą, (atsiprašau aš norėjau pasakyti Bendrovės lotus) ir Katras Didvyri, kreipkitės į "Perkūną" Redakcija prisiųsdami 15 c. Perkūnui ant gelžkelio tikieto.

"PERKŪNAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass

SUSTOK IR SKAITYK!

Jei nori sužinoti apie įvairius pasaulio atsitikimus, skaityk laikraštį "Perkūną." Kad visi tavo namai būtų linksmi parsitrauk viena numeris, o nesigailėsi.

Jeigu nenori nusidėti Perkūnui dievaizdai tai užsirašyk sau, draugams, arba užrašyk į Lietuvą savo giminims, kaip kadų dovana. Kaina metams 1.50; pusė metų 85 centai.

"PERKŪNAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass.

Kovo 20 d. 1920 m. įvyko senos lietuvių svajonės — Didžiosios ir Mažosios Lietuvos susijungimas.

MIESTO DARBAS DAUG BRANGESNIS.

Chicago. — Miestas buvo įsitaisęs už \$2,700,000 taisydamo dirbtuves. Dabar jos uždarytos. Aldermanų komisija ištyrė, kad tose dirbtuvėse padarytas darbas 300 nuos. brangiau atseina, negu privatinų kompanijų dirbtuvėse. Komisija nurodė daugelį faktų, kad taip yra. Nurodė, kad miesto dirbtuvių padaryti policijos varpą atseidavo \$80, o privatinės kompanijos tokius pat varpus padaro po \$8 ar \$10. Nurodė toliau, kad šeši nedideli automobiliai buvo taisomi miesto dirbtuvėse ištiesus metus ir atsiėjo \$5,113.97. Tai du syk daugiau, negu atseina nauji tokie automobiliai.

SIŪS DELEGACIJA.

Berlin. — Vokietijos valžia sutiko siųsti į valstybių ekonominę konferenciją Genoon delegaciją.

MES — KELIAUJANČIOS ŽVAIGŽDUTĖS.

Žmogaus siela yra Dieva atspindis. Ji panaši į mažą, aiškų žiburėlį — žvaigždutę, kuri turi pereiti per nekurių plotų tamsybių. Tas tamsybių plotas yra žmogaus žemiškas gyvenimas. Žmogaus siela — žvaigždutė keliauja per tą tamsybių plotą ir jos uždavins yra tas tamsybės kiek galima labiau nušviesti ir pačiai pereiti tamsybių plotą, tai yra žemiško gyvenimo sieną tokiai pat švartai ir aiškiai žibantiai kaip turi būti aiškus ir žibantis šviesa tikras Dievo atspindis.

Žmogaus uždavinys gyvenime yra — siekti prakilnumo gyvenimo keliu, kad siela būtų vis graži ir prakilni ir spindėtų pavydė aiškiausios žvaigždutės keliaujančios per gyvenimą, tai yra tamsybių plotą.

Gyvenimas tikrai yra tamsybių plotas, nes jis stengias užtemdyti sielą — žvaigždutės šviesą, gyvenimas daro daug pinklių tam kad sielą — žvaigždutės negalėtų išlikti aiškios.

Kristus — Dievas sakė: "Tobulinkitės dvasioje, o atsieksite amžino ramumo — dangaus."

Zodžių "tobulinkitės" Kristus pasakė štai ką: "Jūs, keliaujančios per žemiško gyvenimo tamsybių plotą žmonių sielų — žvaigždutės, privalote netik išlikti tokiomis pat koikiomis į žemišką gyvenimą išėjot, bet turite dar įgauti aiškesnės šviesos, kad gyvenimo tamsybės visai išnaikinti." Žmogaus pareiga gyvenime — palikti kitiems kuo daugiau gero.

Vargo Poeta.

Kaunas. 15-IX-21.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

IŠ ST. SEIMO

151 posėdis 1921 Grud. 16 d. (Atsakymas į interpellaciją dėl sulakytų Jonišky vagonų.)

Mjn. Pirm. Grinius pabrėžia, kad pas mums yra labai bloga yda: del vieno kito žmogaus prasizengimo, dalykai apibendrinti ir kaltinti visus ir visą. Protestuodamas prieš soc. deų atstovo Kairio kai kuriuos išsitarimus, kuriais norima parodyti kad visa Valdžia ir valdininkai yra blogi, tvirtina, kad nežiūrėti kai kurių netikslumų, kurie apsirėškia dažniausiai ne del blogos valios bet del nesugebėjimo, didžiulę valdininkų dauguma yra žmonės dori ir valstybingumo žvilgsniu neįtartinai, ką jie priparodė net po kelis mėnesius algos negaudami ir vis gi kantriai nešdami anklią naštą, kuri Tėvynei slėgė. Tikrina, kad Vyr. kaip toki nieko nežinojo apie vežamuosius dalykus ir kad Lietuvos Vyriausybės nėra pareiga žinoti svetimų valstybių maitų istatymų ir kas yra į kurią valstybę įvežti drandžiama, o kas nedraudžiama.

Atst. Tunenas (k. d.) sako kad Atst. Kairys kalbėdamas vadovavęs vien širdies ir teisingumo motyvais, su faktina medžiaga visai nesisikaitydamas. Kai del siūlomos komisijos, tai ir jis pats jon įeiti su tiktu, bet tik tai tuomet kada Atst. Kairys jam įrodys kad teismas, kuriam yra bila tardyti ir sprensti pareista, to padaryti nesugeba arba prasizengia su teise ir teisėtumu; kol tas neįrodyta, komisijos reikalingumo visai nėmatas.

Toliau kalbėtojas stebisi kad interpellantai nerado reikalingu kaip medžiagą interpellacijai sunaudoti žinias apie kontrabandą, kuri eina per sienas ir mano kad to nedarą vien del to kad tuo nebūtų galėję pasiekti to efekto, kurio tikėjosi pasiekti užsipuldami ant U. R. M-jos; del to interpellantai nėko nesako apie kontrabandą (jiems žinoma) kuri vedama pirklių iš Novočernausko ir Želigovskio pusen. Neinterpeluoja teipogi ponai socialdemokratai ir del tų 13 dežių, kuriuos tam tikru laiku kuriuose, rados, ir gi sacharinas buvo vežamas. (apie 700 kilogr.) įvažiuo Maskvon. Čia kalbėtojas ir dežių NN. išskaičiuoja. Soc. Demokratai neramiai juda pasigirsta kiti šūkavimai, dešinė nusistebėjimas ir juokas. Pirmininkas Čapinskis ir Kairis kviečia prie tvarkos.

Baigdamas, kalbėtojas pareiškia kad jis, kaip atstovaujantis ja vistonienės daly, kuri, pirm negu kai smerkti reikala, ja visuomet aiškiai prasizengia priparodančias faktines apkaltnamos medžiagos, kadą gi dar tokios nesurasta, tuo tarpu, nuo bet kokio smerkimo susilaiko.

Tuo tarpu, visa surinktoji faktinio medžiaga tiek teparodo, kad įvyko negražus faktas, lygus tam kaip kad Atst. Čapinskis inteligentinėje draugijoje savo nosinę skepetaitę per daug garsiai ją pavartojo, ir daugiau nėko. Kaip bus toliau — pamatysime.

Del social. demokratų interpellacijos tai ja palygina su viena bila, kurią jam kaip jūistū teko ginti, kur vienas asmuo rašė pats sau meilės laiškus, paskians juos skaitė ir kiems rodė. Skirtumo tik tiek tėsė kad ten buvęs liguistas apsirėškimas be blogos valios. (Juokas.)

Atst. Balys (s. l. d.) kritikuoja išviso U. R. M-jos diplomatinę kurjerių sistemą ir prikiša Vyriausybei nesisikaitymą su St. Seimo balsu, kur U. R. M-jos etatus svarstant buvo nurodoma į netikslumus, kurie gali prie panašių dalykų, kurie dabar įvyko, privesti.

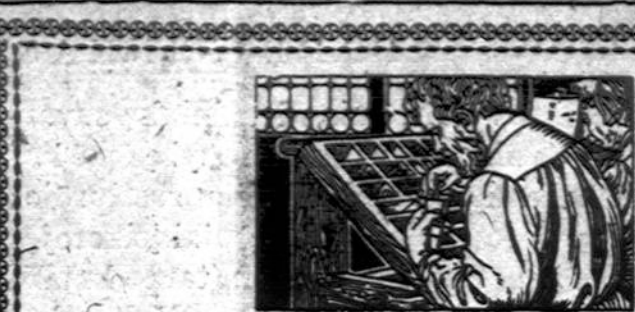
Baigdamas reiškia vilties, kad teismas kaltininkus suras ir tinkamai nubaš.

Atst. Plekaitis (s. d.) kalba trukdijodamas ir labai susijudinęs, gina kad socialdemokratų frakcijos nei jai artimos kas sacharino Maskvon nevezęs, o jeigu ir vežę 13 dežių, tai ten galėję būti maisto dalykai.

Atst. Čapinskis (s. d.) aiškina kas tai yra spekuliacija ir praneša kad jis del spekuliacijos didelio pasibjūvimo neturis; nes kiekvienu prekyba esanti spekuliacija ir jis pat 99 nuosim. savo gyvenimo spekulioja. Reiškia Teismui nepasiteikimo ir siūlo būtinai rinkti tardymo komisiją.

IRGI DARBAS.

Ką tamsta veiki? — Auginu barzdą.

VISUS SPAUDOS DARBUS SIŪSKITE Į "DARBININKĄ"

JEIGU NORITE, kad jūsų visi SPAUDOS DARBAI, pradedant nuo mažiausios kortelės ir baigiant didžiausia knyga, būtų atlikti: kuo graičiausia, geriausia ir pigiausia, tai siųskite tik į "DARBININKĄ," o patirsite, kad čia netušti pasigyrimo žodžiai buvo jums rašyti, o vien tik tas, su kuo "Darbininkas" šiandien gali pasididžiudamas tai padaryti. Del to, kad "Darbininkas" turi moderniausias visiems spaudos darbams mašinas, kokių nei viena Amerikos lietuvių spaustuvė dar neturi.

Tai-gi, visais spaudos reikalais visuomet kreipkitės į

"DARBININKĄ"

366 BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

MOTINŲ MODERNIŠKOJI LOPSINĖ

"Cit neverki mano mažulėli — neraudok, aš tau dnosiu BAMBINO čiucia-liulia."

Greičiau bėgti į aptieką ir nupirkti 35c. bonką

BAMBINO
Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofiso

Arbatinis šaukštukas tnojas pašalins kudi-tnojas vidurių diegimą ir į kelias valandas sutaisys vidurius ir galutinai pašalins užkietėjimą. "Kudikiai mėgsta jį! Jie prašo daugiau!"

Motinos! Jeigu jūs aptekorius neturi jo, tai prisiųskite 40c. pasto markėmis tiesiog į

F. AD. RICHTER & CO., Borough of Brooklyn, New York.

Jis Turi Sveikatą, Tvirtumą ir Gyvumą ačiu Nuga-Tone

National Laboratory, Chicago

"Šiandien grįžau namo, kad išlaikę Nuga-Tone, turi man buvę prisistatę, aš jaudinau pūkliai. Aš pūkliai diktas, mano svaramas padidėjo 25 svarais ir aš jau žinojau toles tvirtas, kad aš galėčiau pakelti viską. Aš žinojau, kaip savo patarimą, kad į jį patumtume pama tyti ir įsitikinti patvę. Tarsi juma didelę ačiū, nes Nuga-Tone suteikė man naują gyvastį ir aš patariu jį visiems savo draugams".

Address: Lyvas, New York, N. Y.

Ponas Lyvas tikrai yra pūklus vyriskumo pavyzdys! Pasidžiokite į jo standingą raumenis ir tvirtą grietę jo veido pavida! Tai sių Nuga-Tone padaro tūkstantams silpnų, nervuotų, sunkuakų vyrų ir moterų. Lietuviškai dabar visur vartojama šita geriausia krauju ir sveikata duodanti vaista. Nuga-Tone's stebulingas veikimumu. Tas lengvai išsiskina, nes Nuga-Tone yra pūklus maistas kraujui, kaulams ir nervams. Jis yra gausus Fosforo Nervams ir Geležiui Kraujui. Jis daro tvirtus, patvarius nervus; gausu raudoną kraują ir padidina vyrus bei moteris.

Nuga-Tone pakaitina, maitina ir stiprina visus gyvybinius organus. Jis įveda gyvybę į kepenis, sustiprina vidurius taip, kad jie šviesa tiksliai. Jis atgaivina inkstus, išvaro laukian nudingas Hmadas. Gausu išpūtimo, negardaus kvapo ar apskloti liejuvė negali būti daugiau! Skausmai ir diegliai yra dingę! Nuga-Tone suteikia stebulingas pora valgyti, gėra virškinimą. Išvengingus nervus ir sveiką saivingą miegą. Nuga-Tone pagaivina kraują, pagerina kraujo tekėjimą, įveda sveikatos šėdresį į veidą ir šėdresį į akis! Jis padaro tvirtus standingus vyrus, sveikesnes ir graikesnes moteris. Nuga-Tone's nėra jokių opiumo vaistų — jokių paprotį ankštinųjų dyduolių. Jis yra sudėtas parankian pakelin. Jis yra cukrumi apvilktas, turi gardų skonį ir lengvas imti. Papandyk. Patarsit imti jį visiems savo draugams, taip kaip p. Lyvas ir šimtai kitų graikų kad dars.

MUSU ABSOLUTI GARANTIJA: Nuga-Tone'o kaina yra Vienas \$1.00 Doleris bonkelei. Kiekvienoj bonkelei yra Devynio deimtis (90) Ploktelių, arba vienam pilnam mėnesiui gydysis. Galima nusipirkti šeioc bonkeles, arba šeioms mėnesiams gydysis už Penkis (\$5.00) dolerius. Vartok Nuga-Tone dvidešimtį (20) dienų; jei nebūsi patenkintas pasekmėmis, sugrąžink likusią pakelto dali drauge su dėgute mums, o mes tuojaus sugrąžinsim pinigų. Cia Tameta neprikipi nei cento. Mes rizikuojame. Nuga-Tone yra pardavinėjamas visų gerų aptiekininkų tomis pačiomis išlygomis ir ta pačia garantija.

Prisiųsk Mums Šią Kuponą Šiandien.
National Laboratory, L 604, 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Gerbiame! — Indedu čia _____, už kurio malonėkit prisų man _____ bonkeles Nuga-Tone'o _____ Vardas ir pavardė _____ Gatvė ir numeris, arba R. F. D. _____ Miestas _____ Valstija _____

As Juozapas Breiva, paleškau švo gerų Valentų: Petro, Kazimiero ir Jono. Esu vedęs jų sėserį Elzbietę Pelnai: Kauno rėd., Panevėžio apskr. 8 Kuprėiškių, 20 metų kaip gyven: Amerikoje, Bostone. Jan 4 metal kalb nebenuštrašome. Turiu labai svarbi reikala prie jų, tad prašau atsiskaiti tie greitai.

JUOZAPAS BREIVA, 3395 E. 12-th St., Cleveland, Ohio.

SV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS VALDYBOS ANTRASAI SO. BOSTON, MASS.

PRIM. — Vladas Paulauskas, 90 B St., So. Boston, Mass. VICE-PRIM. — V. J. Jakšas, 27 Story St., Boston 27, Mass. PROT. RAST. — Antanas Janušonis, 1422 Columbia Rd., Boston 27, Mass.

FIN. RAST. — Juozas Juška, Mercyliff Academy, Arlington Heights, Mass.

IZDININKAS — Leonas Svagždy, 131 Bowen St., Boston 27, Mass.

IZDO GLOB. — J. Grubinskas, 3 Jay St., Boston 27, Mass.

Antanas Kmitas, 284 5th St., Boston 27, Mass.

MARŠALK. — Povilas Laučka, 61 Story St., Boston 27, Mass.

DRAUGIJOS antrasis reikalas: 402 E. 7th St., Boston 27, Mass.

DRAUGIJOS susirinkimai laikomi kas antrą nedidienį mėnesio 1-ą val. po pietų parapijinėje svetainėje, 492 E. 7th St., Boston 27, Mass.

VEL NAUJAS Smarkiai iš trenkė šio mėnesio "Perkūnas," su dideliais trenksmais. Visi skubiklės parsitraukti, nes vėliau neliks.

Siųskite varda pavarde, ant-raša ir 15 centų ant tikieto "PERKŪNAS"

366 Broadway, Boston 27 Mass.

CUNARD-ANCHOR

Didžiausi, Greičiausi Pasaulio Laivai, šaunus Apsėjimas Su Keleiviais. Ten Yra Vietinis Agentas Jūsų Mieste Ar Netoli Jo.

Į Lietuvą, Lenkiją, Ukrainą, Rusiją ir į visas Baltijos Valstijas per Hamburgą

SAXONIA Kovo 7 Cabin \$130, 3-čia kl. \$103.50. Taksų \$5. ASSYRIA (iš Boston'o) Vasario 4 AQUATANIA Vasario 7 SATURNIA (iš Portland) Vasario 16 ALBANIA (tikrai Cabin) Vasario 18 AQUATANIA Vasario 18

Per Angliją ar Hamburgą: 1 Danzig'ą ir Hamburgą — \$106.50. 1 Liepų — \$110.00. Taksų — \$5.00.

VEL NAUJAS Smarkiai iš trenkė šio mėnesio "Perkūnas," su dideliais trenksmais. Visi skubiklės parsitraukti, nes vėliau neliks.

Siųskite varda pavarde, ant-raša ir 15 centų ant tikieto "PERKŪNAS"

366 Broadway, Boston 27 Mass.

CUNARD-ANCHOR

Didžiausi, Greičiausi Pasaulio Laivai, šaunus Apsėjimas Su Keleiviais. Ten Yra Vietinis Agentas Jūsų Mieste Ar Netoli Jo.

Į Lietuvą, Lenkiją, Ukrainą, Rusiją ir į visas Baltijos Valstijas per Hamburgą

SAXONIA Kovo 7 Cabin \$130, 3-čia kl. \$103.50. Taksų \$5. ASSYRIA (iš Boston'o) Vasario 4 AQUATANIA Vasario 7 SATURNIA (iš Portland) Vasario 16 ALBANIA (tikrai Cabin) Vasario 18 AQUATANIA Vasario 18

Per Angliją ar Hamburgą: 1 Danzig'ą ir Hamburgą — \$106.50. 1 Liepų — \$110.00. Taksų — \$5.00.

KAM KENTĖTI? Reumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patirai su

PAIN-EXPELLER

Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofiso.

Žinrėk, kad gautum tikrąjį-garsųjį per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtu Ikaro (Anchor) Valzbaženklį.

Reikalavimai

Reikalavimų kainos 2c. už 50-ąjį už kiekvieną sykį.

PARSIDUODA GROSFRENE

LABAI GEROJE VIETOJE

58 H Street ir 78 Emerson Street

Biznis išdirbtas ir plačiai žinoma: Pats pragyvenau tame biznyje 7 metus, gi dabar moterei apsirgus toliau jau nebegaliu biznio varyti ir jį prižiūrėti. Parsiduoda ne brangiai. Norėdami platesnių informacijų, kreipkitės šiuo adresu

M. MORRISON,

58 H Street ir 78 Emerson St.

So. Boston, Mass.

Tel. 1232-M.

PARSIDUODA NAMAI.

TRIŲ SEIMYNŲ MEDINIS NA

MAS Brightone, turi but greitai par duotas. Namas yra su visais vėliau sios mados įtaisymais, turi 17 kambarių, gėso šviesa ir garinė šiluma. Ištų čia neša \$97 į mėnesį. Kaina \$7.00.

TRIŲ SEIMYNŲ MEDINIS NA

MAS Dorchesterje, turi but greitai par duotas. Priežastis pardavimu savininkas nedidra antri metal, tad pri verstat parduot. Nama sturi po 8 kambarius gėso ir elektros šviesa, turi garinę šilumą ir randasi labai gražioj vietoje. Randų neša į mėnesį \$100. Galima nupirkt su \$2,000 įnešimo.

Del aiškesnių žinių apie virš pami nėtus namus kreipkitės pas:

FELIX A. ZALIEČKA,

414 Broadway, So. Boston, Mass

Tel. So. Boston, 2334.

Pajieškojimai

Paleškojimų kainos LDS. na riams ir "Darbininko" skaityto jams 1 sykį į metus už dyką, už 8 syklius \$1.00. Prieteliams už 8 syklius \$1.50.

As Juozapas Breiva, paleškau švo gerų Valentų: Petro, Kazimiero ir Jono. Esu vedęs jų sėserį Elzbietę Pelnai: Kauno rėd., Panevėžio apskr. 8 Kuprėiškių, 20 metų kaip gyven: Amerikoje, Bostone. Jan 4 metal kalb nebenuštrašome. Turiu labai svarbi reikala prie jų, tad prašau atsiskaiti tie greitai.

JUOZAPAS BREIVA, 3395 E. 12-th St., Cleveland, Ohio.

SV. KAZIMIERO R. K. DR-JOS VALDYBOS ANTRASAI SO. BOSTON, MASS.

PRIM. — Vladas Paulauskas, 90 B St., So. Boston, Mass. VICE-PRIM. — V. J. Jakšas, 27 Story St., Boston 27, Mass. PROT. RAST. — Antanas Janušonis, 1422 Columbia Rd., Boston 27, Mass.

FIN. RAST. — Juozas Juška, Mercyliff Academy, Arlington Heights, Mass.

IZDININKAS — Leonas Svagždy, 131 Bowen St., Boston 27, Mass.

IZDO GLOB. — J. Grubinskas, 3 Jay St., Boston 27, Mass.

Antanas Kmitas, 284 5th St., Boston 27, Mass.

MARŠALK. — Povilas Laučka, 61 Story St., Boston 27, Mass.

DRAUGIJOS antrasis reikalas: 402 E. 7th St., Boston 27, Mass.

DRAUGIJOS susirinkimai laikomi kas antrą nedidienį mėnesio 1-ą val. po pietų parapijinėje svetainėje, 492 E. 7th St., Boston 27, Mass.

VEL NAUJAS Smarkiai iš trenkė šio mėnesio "Perkūnas," su dideliais trenksmais. Visi skubiklės parsitraukti, nes vėliau neliks.

Siųskite varda pavarde, ant-raša ir 15 centų ant tikieto "PERKŪNAS"

366 Broadway, Boston 27 Mass.

CUNARD-ANCHOR

Didžiausi, Greičiausi Pasaulio Laivai, šaunus Apsėjimas Su Keleiviais. Ten Yra Vietinis Agentas Jūsų Mieste Ar Netoli Jo.

Į Lietuvą, Lenkiją, Ukrainą, Rusiją ir į visas Baltijos Valstijas per Hamburgą

SAXONIA Kovo 7 Cabin \$130, 3-čia kl. \$103.50. Taksų \$5. ASSYRIA (iš Boston'o) Vasario 4 AQUATANIA Vasario 7 SATURNIA (iš Portland) Vasario 16 ALBANIA (tikrai Cabin) Vasario 18 AQUATANIA Vasario 18

Per Angliją ar Hamburgą: 1 Danzig'ą ir Hamburgą — \$106.50. 1 Liepų — \$110.00. Taksų — \$5.00.

KAM KENTĖTI? Reumatizmo, neuralgijos ir raumenų gėlimai greitai nustoja, jeigu patirai su

PAIN-EXPELLER

Valzbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofiso.

Žinrėk, kad gautum tikrąjį-garsųjį per daugiau kaip 50 metų.

Reikalauk, kad turėtu Ikaro (Anchor) Valzbaženklį.

Reikalavimai

Reikalavimų kainos 2c. už 50-ąjį už kiekvieną sykį.

PARSIDUODA GROSFRENE

"Published and distributed under permit (No. 534) authorized by the Act of October 3, 1917, on file at the Post Office of Boston, Mass. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General."

Krikščionys darbininkai vienykės! Spieskitės į vienintėlę darbo žmonių organizaciją Amerikoje — Lietuvų Darbininkų Sąjungą.

DARBININKAS

Organas Amerikos Lietuvų R. K. Švento Juozapo Darbininkų Są-gos.

"DARBININKAS"

— Eina —
UTARNINKAIS, KETVERGAIS IR SUBATOMIS.
Metams\$4.50
Užrubėję metams3.50

"DARBININKAS"
396 BROADWAY, Boston 27, Mass.
Tel. South Boston 620.

VOL. VII, No. 8 (736).

SUBATA, SAUSIO 21 D., 1922.

Kaina 5 centai

SV. TĖVAS MIRSTA

DVIGUBAS PLAUCIŲ UŽDEGIMAS.

Rymas, sausio 20. — Šiandien 12:30 val. dieną paskelbta, kad Šventasis Tėvas Benediktas XV esąs mirtiname stovyje. Paskutiniai sakramentai Jo Šventenybei suteikti. Šventasis Tėvas įgijo dvigubą plaučių uždegimą. Sunkiai alsuoja. Iš ketvergo į pėtyneį naktį jo sveikata pablogėjo ir buvo pašaukti daktarai. Pašaukti ir kardinolai.

IŠ MŪSŲ CENTRO.

Kultūros vėjus visu smarkumu žengia pirmyn. Štai kad ir maža kolonija kaip Amsterdamas, N. Y. sudėjo tokia suma kokios niekas nesitikėjo, būtent: \$4200.00. Amsterdamo pasisekimui pasidarbavo tai lietuviški bolševikėliai, mat trockiniai norėdami pakenkti Kultūros vėjui, pasiuntė kokią ten kalbėtoją į Amsterdamo apylenkę varyti agitaciją už Rusijos rojų ir agituoti prieš Lietuvos reikalus ir Kultūros vėjų, tokių būdų išgarsino Kultūros vėjus prakalbas.

Kaip mažai radosi pasekėjų minėtosios agitatorikos, geriausia liudija aukų skaitlines. Subatoje 7 d. sausio išvakarose prieš Kultūros vėjus prakalbas, Amsterdamo po "griaušmingos" kalbos bolševikų rojų sudėjo net trūkšė dolerių, ant rytojaus katalikai Kultūros vėjus reikalingą suaukavo keturis tukstančius du šimtus dol. Priėmė sako "ka Dievas nori nubausti tam prota sumažėjęs" taip ir su mūsų bolševikėliais, norėdami pakenkti savo gimtines reikalams, kaip tik jiems pasitarė.

Schenectady, ir labai gerai pasirodė sudėdami \$751.00, Albany, \$400. Maža kolonija kaip Utica ir jie pralenkė ne vieną didelę koloniją sulig jų skaitleaus. Suaukavo gana daug \$215. Minersville, Pa. kaip visada taip ir ši kartą gana gerai pasirodė. Jie sudėjo \$437.33. Tamaqua, Pa. \$165.70. Reading, Pa. \$102. Frankville, Pa. \$99.00. Coaldale, Pa. \$82.00. St. Clair, Pa. \$45.00.

Toliau Kultūros vėjus reikalais kalbės Kun. P. Garmus sekantiose kolonijose:

Sausio 22d. 1 val. p. p. Linden, N. J.

" 22d. 7 val vakare Elizabeth, N. J.

" 24d. Bayonne, N. J.

" 27d. Jersey City, N. J.

" 29d. Brooklyn, N. J.

" 30d. New York, N. Y.

" 31d. C. Brooklyn, N. Y.

A. L. R. K. Fed Sekretoris.

Greit atstato laivyną.

ATSTEIGIA LAIVYNĄ.

Berlin. — Vokietijos prekybinis laivynas greitai atstatomas. Jau trys ketvirtadės buvusio prieškarinio laivyno atstatyta. Per keturde metus Vokietija turės 5.000.000 tonų įtalpos. Laivų kompanijoms Vokietijos valdžia užmokėjo už karo metu nuskandytus laivus, bet su išlyga, kad nauji laivai būtų statomi namie. Del tos priežasties nedarbo tarp laivų statytojų nėra.

KAIP APRŪPINA NEREGIUS.

Berlin. — Vokietijos valdžia puikiai sutvarkė aprūpinimą tų kalinių, kurie neteko regėjimo karo metu. Pradžioj buvo manyta, kad jiems vienintėlis darbas bus krepšius pinti. Bet mokyklų prof. Silex vedamaj neregiai pralavinami prie tų darbų, prie kurių jie buvo pripratę. Iš jo mokyklų jau išėjo 100 dirbtuvių darbininkų. 80 stenografų, 55 ūkininkai, 32 klerikai, 18 šiaunčių ir tt.

Pasimažėjo piktadarybės.

DAUGIAU ŠOKA, MAŽIAU VAGIA.

Paryžius. — Francijos sostinėj gyvenamųjų namų labai trūksta, bet pirmiausia statomi ne gyvenamieji namai, bet visokie teatrai ir salės. Pernai pastatyta 34 muzikos salės ir 700 šokių salės.

Tuo tarpų vagystės sumažėjo. Pernai Francijos sostinėj didelių piktadarybių papildyta 1.090, o užpernai 1587. Peštynės, vienok, truputį padaugėjo. Yra nurodoma, kad dauginantis pasilinksmavimo vietoms mažiau girtuokliaujama ir piktadariujama.

SPEIGAI.

Chicago, Ill. — Dideli šalčiai iš vakarų atpyškėjo su sniegu. Washington ir Oregon valstijose tokie speigai trenkė, kokių nebuvo nuo 1909 m. Speigų banga pasiėksianti Kentucky, Louisiana ir piet-vakarines valstijas.

Kalifornijos šiltose dalyse atšalo. Ant orendžių sodų pasnigo.

Iš vakarų tos speigų bangos gali pasiekti ir rytines valstijas palei Atlantiką.

INFLUENZA PARYŽIŲ.

Paryžius. — Francijoje platinasi influenza, kuri apsiėriškė gruodžio pradžioj. Paryžiuj labiausia siaučia toji liga. Sveikatos Departamentas pripažįsta, kad neapsidirbas ir negalys ligai kelio pastoti. Pereitą pamedį Paryžiuje nuo tos ligos mirė 24 asmenys.

MOKINASI KALBŲ.

Berlin. — Dabar vokiečių besimokinančių svetimų kalbų padaugėjo 50 nuoš, negu buvo prieš karą. Tas daroma del prekybos ir emigravimo. Moterys labiau imasi kalbų, negu vyrai. Pirmoje vietoje stovi angliška kalba, paskui eina ispaniškai ir portugalishka.

Vienoj Berlino mokyklų mokinasi kalbų 1.500 asmenų. Iš jų 1.000 mokinasi angliškos kalbos, 300 ispaniškos ir portugalishkos ir 200 prancūziškos. Yra tarp vokiečių manoma, kad Pietinė Amerika bus patogiau sia emigravimui.

Vokietis, kurs prieš karą turėjo milijoną markių (\$250.000), dabar tvertas \$10.000.

Šmeižia Ameriką.

PRIKIŠO MAIŠTO KALIMĄ.

London. — Rusijos atstovas išsireiškė, kad Amerikos šelpimo darbuotojai Rusijoje varą propagandą prieš Sovietų valdžią. Sakė, kad Amerika tam ir siuntus savo darbuotojus po šelpimo priedanga kurstyti prie maišto prieš dabartinę valdžią. Amerikos šelpimo administracija tą šmeižtą tuoj sumušė, paskelbdama, kad jos darbuotojai neveda jokios propagandos.

Amerikos šelpimo administracija dabar maitina 1.025.250 badaujančių, o nuokovo 1 d. maitins 2.000.000 badaujančių žmonių.

NORI TURĖTI SAVO SARGUS.

Ryga. — Lenin paskelbė, būk jis sutiks dalyvauti Genos konferencijoj su išlyga, kad jam būtų leista gaben-tis savo slapčius sargus.

KO REIKALAUJA RUSIJA.

Moskva. — Rusijos užsienio reikalų ministeris Čičerin pranešė Finlandijai, jog ji turi išduoti maištą sukelusius Korelijoj, jų amuineciją teip-gi turi būt išduota Rusijai. Teip-gi Rusija reikalauja atlyginimo už nuostolius padarytus maište Korelijoj.

DARBININKŲ REIKALAI.

VANDUO UŽLIEJA AUKSO KASYKLAS.

Johannesburg, P. Afrika. — Aukso kasyklų darbininkų streikas tebesitęsia ir kadaneg pompos neveikia, tai kasyklos prisipildo vandeni. Dabar tarp streikuojančių darbininkų ir kompanijų eina derybos.

PAGATAVI DUOTI KRAUJO.

Lynn, Mass. — Viena ligoninė paskelbė norinti savanorių, sutinkančių duoti savo kraujo ligoniams. Atsišaukė 52 asmenų, tarp jų keturios moterys. Jie davė adresus ir reikale bus pašaukti duoti savo kraujo.

SOCIJALISTAI SKALDOSI.

Rymas. — Italijos socialistų Tarybai grėsia skilimas. Vieni stovi už veikimą su valdžia, kiti tam priešingi.

DŽIOVOS AUKOS.

Dabar Šv. Valstijose yra apie 1.000.000 džiovintų. Kasmet jų miršta 130.000. Prieš 15 metų nuo džiovos Amerikoje mirė 200.000 žmonių su viršum. Prie džiovos aukų sumažinimo prisidėjo susitvėrusi prieš 15 metų organizacija vadinama National Tuberculosis Association kovai prieš džiovą.

SMAUGS VOKIEČIUS.

Paryžius. — Francijos naujasai premieras Poincare paskelbė, jog stovėsiąs už Versalio sutartis ir reikalausiąs, kad Vokietija uždėtą milžinišką kontribuciją išmokėtų.

SENELIS KALĖJIMAN.

Lowell, Mass. — James Hamilton, 73 metų amžiaus senelis, pasiūstas kalėjimam už tai, kad nemokėjo teismo paskirtos alimonės patačiai. Teismas buvo paliepes mokėti po \$3 savaitę.

KATRIEMS GERIAU.

London. — Dr. R. K. Rusk savo viešoj prakalboj pripažino, kad vyrai protingesni už moteris, bet bepročių tarp vyrų daugiau, negu tarp moterų.

Jis vedė ilgą tyrinėjimą tarp vaikų įvairių tautų. Susekė, kad vidutiniai imant iš 100 besimokinančių vaikų ir merginų tik 30 teuzsipelno būti leistais į augštesnį mokslo. O iš 30 tik 4 tebaigia augštus mokslus su pagyrimais, o tik 13 teturi užtektinai dvasinių išgalių branginti augštą mokslą.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

REZOLIUCIJA DEL LIETUVIŲ LENKŲ GINČO.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Sausio 13 d. Tautų Sąjungos Tarybos priėmė lietuvių lenkų klausimu rezoliuciją, kur tarp kitko pasakyta:

Tautų Sąjunga nepripažįsta dabartinių Vilniaus rinkimų: Apsaugojimui Vilniaus gyventojų teisių Tautų Sąjunga teikėsi, abiem šalims sutikus, pasiūsti ten atstovus žinioms surinkti;

Išvengimui karo, Tautų Sąjunga siūlo pavesi saugoti interesus kitoje šalyje drauginoms valstybėms.

Tautų Sąjungos Tarybos nutarimus abi vyriausybės privalo duoti atsakymą dešimties dienų laikotarpyje.

GINČAS VYRIAUSIN TARP TAUTININ TEISMAN.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Lietuvos delegacija pareiškė Ženevoje, kad Lietuva sutinka ginčą su lenkais perduoti Vyriausiajam Tarptautiniam Teismui spręsti arbitražo būdu.

PRAŠĖ PASKIRTI VILNIAUS SRIGIAI KOMISARĄ.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Ženevos posėdyje Lietuvos delegacija prašė Tautų Sąjungos paskirti specialj komisarą Vilniaus srities gyventojų teisėms apsaugoti.

LIETUVA NESUTINKA VESTI NAUJĄ DEMARKACIJOS LINIJĄ.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Kadangi Suvalkų sutartimi buvo teisėtu būdu nustatyta demarkacijos linija tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių, kurią Lenkų kariuomenė netrukus neteisėtai peržengė, dabar Lietuva atsisakė duoti savo užgirimą naujai demarkacijos linijai, kuri yra planuojama vieton kontrolės komisijos nustatytos neutralės zonos. Lietuvos delegacija prašė atkreipti didžiųjų valstybių dėmesį Lenkijos rytų sienos nustatymą.

GRĮŽTA KAUNAN.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Lietuvos Delegacija šio mėnesio 14 d. išvažiavo iš Ženevos Kaunan.

APIE VILNIAUS RINKIMUS.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Vilniaus Seimo rinkimų sąrašai suokantiems grąsino dešimti iki sausio 13 d. nebuvo viešai paskelbti. Sąrašai buvo daryti žirmūnų Valščiaus (Lydos specialiai tik Vilniuje; rinkimų instruktoriai darė sąrašus valščiausio sulgy instrukcijotėm, kad daugiau būtų lenkų iš tukstančio šešių šimtų simpatikų. Lenkų įrašomi buvo net ir mažamečiai.

GRĄSINO NEDALYVAUJANČIUS RINKIMUOSE.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Lietuviai, Zydai, ir Gudai reišė, kad Vilniaus Seimo rinkimuose nedalyvausią. Už dalyvavimą jiems areštųginta, pinigėmis pabaudonturto konfiskavimas, kareipastatymu, namų deginimu išstrėnimu.

PRIVEŽTA VILNIUN RINKIKŲ.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Abėjotinosna vietosna Vilni srityje privežta žandarų. Lenkijos privežta daug asmenų Vilniaus srities. Tuo tik buvo liuosuojami atostognet ir lenkų kareiviai. Žinojanties Vilniū būvdamas dovanai antros klasibilietas ir dienpinigiai.

KAS BALSAVO VILNIUJ.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Vilniuje balsavo Seimo rinkimuose maždaug dvidešimties nuošimčių. Yra faktų, kad daugelis balsavo kelis kart balsavo mažamečiai, persirikareiviai, žmonės su Rytų Iltuva nieko bendro neturintii Provincijoje vienas asmuo išsavo už savo šeimosnars ir už pažistamus. Duktėdai balsavo tik pogromo išvgimui. Lenkų kunigai Šv. Ito ir Aušros Vartų bažnyčiskelbė prakeikimą nedalyvjantiems rinkimuose. Rodijevikarą Kun. Drabenį užsisakymą agituoti bažnyčiegrasikio išsiusti koncentraciostovųklon.

VILNIAUS SEIMO RINKIMŲ ĮVYKIAI.

Vašingtonas, 1. 16 d. (Elta) Sausio 6 d. lenkų valdinii Rachalskio (Galicijos gyvejo) raštu buvo uždaryta Šv. Ionių, lietuvių gimnazija Vilniaus srityje. Rodunėje (dos apskrities) Kun. Drabenį grąsintą, jei nebalsojus, kankinių. Džieveniškys (menos apskrities) seniti žandarų liepiami, pranešir žmonėms, kad nebalsojuojanmokės pabaudos perkis turtantius morkių, gyvnliaisturtu. Trakų apskrityje ležandarai grąsino nebalsojuotiems šešias mėnesiais ka mo. Butrimayse (Lydos ap ties) lenkų instruktoriai ne suokantiems grąsino dešimti tukstančių markių pabaudpaskelbti. Sąrašai buvo daryti žirmūnų Valščiaus (Lydos specialiai tik Vilniuje; rinkimų instruktoriai darė sąrašus valščiausio sulgy instrukcijotėm, kad daugiau būtų lenkų iš tukstančio šešių šimtų simpatikų. Lenkų įrašomi buvo net ir mažamečiai.

VYRAI, PAJUDINKIME ZEME; PADVIGUBINKIM L.D.S. NARIAIS

VILNIAUS ISTORIJA.

(Tęsinys)

Taciau ir tų laikų Vilnius galima pavadinti lenkų miestu tik iš paviršiaus. Lietuvių, mat, Vilnius niekada iš tikrųjų nebuvo stogęs, o tai dėl to, kad — visais atžvilgiais būdamas Lietuvos krašto centras — Vilnius visada traukė į save Lietuvos sodžius, kuriuos aplenkinti nors ir didžiųjų pastangų dėju lenkiškoji klebonija ir lenkiškasis dvaras, vis dėlto sulenkinti nepajėgė, išskyrus tik artimasias Vilniaus ir kitų mažesnių lenkų židinių apylinkes. Ypač žymus lietuvių imigracijos centras pasidarė Vilnius baudžiavą Lietuvoje panaikinus, kada lietuviai valstiečiai gavo teisės tvarkyti savo gyvenimą, kaip jiems rodės tinkama, ir ėmė ieškoti naujų kelių į geresnę būklę. Didžiausias mūsų krašto miestas didžiausių, žinoma, siūlė uždarbių, todėl žmonės, kaip vanduo, ėmė čia plaukti ne tik iš Vilniaus gub., bet ir iš Kauno ir net Suvalkų. Ir juo toliau, juo daugiau jų čia plaukė. Žinoma, tie ateję, nebūdami susipratę, užtūt įsėję su savimi Vilniui tuo daugiau lietuvių būrė žmonių, vos tik čia beatvykdavo — tuojau patys išsiskirdavo iš savo lietuviškojo kailio, išsivadėdami savo kalbą ir tautą. Ir nenuostabu. Įprate savo sūduje matyti kiekviename „ponio“ lepka ir kiekviename lenke — „pona“, atvykę dabar pačią „ponybę“ liudan, miestan, — ir patys panorėdavo pasidaryti kiek galint „ponesni“, o kadangi, jų ištikimiau, pirmiausia iš pamiškumo privalybė buvusi lenkų kalba, tai pirmiausia jie ir stengėdavosi nors kaip, bet tik grabalioti lenkų kalbą. Tuo būdu po metų — jie iš paviršiaus jau rožėsi esą lenkai ir stiprinė savimi lenkų garbą Vilniuje, nors savo dvasios gelmėje, žinoma, ligi mirties pasilikdavo lietuviai.

Ypač apie 1890 m. tokių mutautusių lietuvių buvo Vilniuje labai daug. Reikėjo tik, kad kas nors pirmas mestų Vilniaus dirvon jau pradėjusio tais laikais Lietuvoje želti „Ausros“ atgimimo sėklą; reikėjo tik, kad susidarytų čia pirmasis viešas lietuvių židinis, branduolys, kuris pradėtų traukti į save tuos nesusipratėlių tūkstančius.

Ir štai tais maždaug laikais atsiranda Vilniuje pirmųjų lietuvių tautininkų kuopė, kuri ir pasidarė tuo pirmuoju lietuvių židiniu Vilniuje; atsirado tos ilgai laukiamos sėklos sėklų, — jų gi beriamoji sėkla, nors ir sunkiai prasimušdama pro suakmenėjusią nutautinimo skrandą, vis dėlto ėmė želti ir dygti dideliu kai kurių nusistebėjimu ir net pasipiktinimu.

1890 m. Vilniaus vyskupo buvo paskirtas Antanas Pranciškus Audzevičius, kilęs iš Kauno gub. lietuvių valstiečių. Nors ir nebuvo jis susipratęs lietuvių, priešingai — žmogus ištikimas visoms lenkų tradicijoms, kuriose buvo įsikūnėję, bet vis dėlto jau užjautė lietuvių.

Vyskupas Audzevičius valdė vyskupiją ligi 1895 m. Jam bevaldant buvo įvesti lietuvių pamokslai keliose Vilniaus vyskupijos parapijose. Tais laikais prasidėjo ir pirmieji Vilniaus lietuvių rūpesčiai dėliai savo bažnyčios išgavimo. Mat, tuo laiku susidarė tasai pirmas susipratusių lietuvių inteligentų būrelis Vilniuje, kuriems teko garbingoji pirmųjų atgimimo sėklos sėklų rolė. Buvo tai šv. Rapolo, paskiau šv. Jono, kamendorių kun. Juozas Ambraziejus, Trakų apskr. dvarininkas Donatas Malinauskas, gydytojas Antanas ir Emilija Vileišiai, gydytojas Andrius Damaševičius, girininkas Povilas Matulionis ir jau beveik visi; kiek vėliau prie jų prisidėjo Valentinas Urbonavičius, K. Strazdas ir dar vienas kitas. Be tų inteligentų, labai daug gyvų darbų prisidėjo tais laikais prie lietuvių kėlimo zakristijonas, vėliau ūkininkas, Mečiškas Stankevičius. Taigi jie pradėjo pamažėle, bet patariai klabinti tuo laiku lietuvių kalbai drūčiai užrakinti Vilniaus bažnyčių duris. Jie tenkinosi tik vienos bažnyčios, ors ir pačios mažiausios, reikalavimu. To būrelio paduoti, nors be vaisių, pirmieji prašymai į vysk. Audzevičių. Jisai, kad ir norėjo gal patenkinti lietuvių pra-

Liudas Gira.

šymus, bet negalėjo to padaryti, būdamas apsuptas griežtai tam priešingos kapitulos ir visų kitų Vilniaus kunigų lenkų ir jų aristokratijos.

Audzevičiui mirus Vilniaus vyskupu buvo paskirtas vėl aitrus lenkininkas vysk. Zdanavičius.

1896 m. pas jį išsirengė tam tikra lietuvių delegacija iš kelių žmonių, prašydama užleisti jiems nors vieną, kad ir mažiausią, bažnytelę Vilniuje, kurioje nors pridėdamos pamaldos būtų laikomos lietuvių kalba. Tokis lietuvių reikalavimas buvo mažiau, negu kuklus ir jo patenkimas būtų tik mažiausias teisingumo dalelės patenkimas. Tačiau vysk. Zdanavičius ne tik nesiteikė jo išpildyti arba bent pažadėti tą lietuvių prašymą apsvastyti, bet, rūšiai prikišdamas delegatams jam „nesuprantamus“ jų „agitacijos“ tikslus, nurodė jiems kelią su panašiais prašymais vaikšioti... į generalgubernatoriaus rūmus. Bet drauge pranešė, kad kol jis gyvas — lietuvių nieko nepešia. Kad ir labai nustebinti tokiu savo ganytojaus priėmimu ir atsakymu, lietuvių delegatai mandagiai jam pasakė pabandysią dabar jo nurodytais keliais vaikšioti. Vysk. Zdanavičius, taip atsikirtęs lietuvių, tuojau nuyko į generalgubernatorių įspėti jo ir savo pusę palenkinti. Tačiau generalgubernatorius Orzevskis priėmė lietuvių delegatus iš pradžių labai draugiškai ir mandagiai, bet, teisingdamasis tuo, kad reikalavimai lyg jam neaiškūs, nusiuntė juos pirma pasiaikšinti dėl to klausimo pas savo sekretorių. Sekretorius Sudeikinas gana aiškiai nurodė lietuviams, kad vyriausybė palaikysianti jų pusę dėl pamaldų, bet tik jeigu jie pareikalausią įvesti lietuvių kalbą iš karto visose Vilniaus bažnyčiose. Nors toksai reikalavimas, kai dėl teisingumo, tai ir tada jau būtų buvęs visai teisingas, tačiau neparuosta dirva ir toksai lietuvių kalbos visuotinis įvedimas sukeltų tik didžiųjų riaušių iš sulenkintųjų minių pusės, negalėjo sutikti priimti tą Sudeikino lūpomis išreikštą vyriausybės pasiūlymą, kuris — buvo aišku — ne užuojautos lietuvių teisingiems reikalavimams buvo padikuotas. Tai pasitytino per antrąjį tų pačių delegatų apsilankymą pas Orzevskį. Tasai, patyręs jau iš savo sekretoriaus, kad lietuviai nori tik galimos dabar teisybės įvykdymo, bet ne riaušių sukėlimo Vilniaus bažnyčiose, sutiko lietuvių jau visai kitaip. Ne tik juos subarė, kad kvaršina vyriausybę „neišnarpliojamais klausimais“, bet dargi priminė jiems galįs juos „liepti surišti.“ Tuo Vilniaus lietuvių bandymas ieškoti teisybės vysk. Zdanavičiaus laikais ir pasibaigė.

1897 m. Vilniaus vyskupų sostą apėmė vysk. Aleksandras Zveravičius (valdė vyskupiją ligi 1902 m.). Sulaukę naujo vyskupo Vilniaus lietuviai ir pas jį tuojau nusiuntė savo delegaciją, kad pakartotų vyskupui žodžiais (ne raštu) tą patį prašymą. Vysk. Zveravičius, būdamas gan švelnaus būdo žmogus, kad ir taip pat neužjautė lietuvių kilimo, tačiau delegatus priėmė maloniai; jis neprieštaravo lietuvių delegatų išrodinėjimams kaip reikalingos esančios Vilniuje lietuvių pamaldos, pasakė net jiems, kad patys apie tai pamąstysias ir tik prašė jų palikti tą klausimą jam ir... laikui. Lietuviai laukė kantriai ištisus metus, bet nieko nesulaukę po metų vėl nuėjo pas vyskupą. Vyskupas vėl pasakė lietuviams, kad būtų kantrūs ir tikėtis, tik ta proga pasisakė jiems netikįs, kad daug būtų Vilniuje lietuvių, norinčių to, o nori delegatai, kad, jo ištikimiau, visi tie Vilniaus lietuviai — tarnai, kiemsargiai esą patenkinti dabartiniu padėjimu ir jokių permai- nų nereikalauja. Kiek dar palaukė ir pamatė, kad vyskupas nė kiek nesirūpinas jų reikalais, Vilniaus lietuviai, ištikine, kad jų dvasinė vyresnybė norinti tik nuvilkti kuo toliausiai lietuvių pamaldų klausimo išrišimą, pranešė paduosią prašymą raštu, nors jiems ir nesmagu esą pastumti tuo būdu lietuvių pamaldų klausimą oficialiniu keliu, nes privatinis kelias esą tinkamesnis „tėvo ir jo vaikų“ santykiams. Prašymas buvo paduotas lietuvių kalba. Vyskupo sekretorius Bohuševičius, gavęs tą prašymą, atsakė lietuviams, kad jų prašymas negalėsias būti patenkintas, kadangi jis esą parašytas ne oficialine (vadinas, ne rusų) kalba ir kad, pagaliau, parašys jiems nesusuprantama kalba ir jie neturi prievolės ieškotis sau vertėjo. Itai lietuviai atsakė tik, jog jiems esą labai gaila, kad jų ganytojas nesupranta ir nenorįs suprasti savo avelių kalbos. Prašymą gi padavė antrą, šį kartą prašytą jau rusų kalba. Tasai prašymas buvo paduotas 1898 m. lapkričio mėnesį. Tik balandžio mėnesį 1900 m. vyskupo raštinė pranešė prašymo padavėjams raštu, kad jų prašymas busias patenkintas „progai atsitiktai.“

(Bus daugiau)

DIDELIS

BALIUS

Rengia pirmą Metinį Balių

Lietuvių Darbininkų Sąjungos 96 koupa

Seredoj,

Vasario-Feb. 1-mą d., 1922

Girardville, Pa.

Pradžią 7-ta valanda vakare.

GERBIAMIEJI:

Kviečiame visus, kaip jaunuosius taip ir senus atsilankyti ant šio Baliaus, kuris bus labai įvairus ir smagus. Muzika pakviesta viena iš geriausių, kuri palinksins iki sočiai atsilankitusiems ant to puikaus baliaus.

Taipgi bus skanaus alučio, kvepiančių eigarų, europiškų saldinių ir šaltos košės. Tai gi nepraleiskite progos nei vienas, o visi ura! ant LDS. 96 kp. Baliaus.

ĮŽANGA: vyrams 50 centai, moterims 25 centai.

Visus kviečia LDS. 96 Kp.

DVI DARBININKŲ RŪSI.

Pasteur, garsusis Prancijos mokslo vyras, kartą vėlai vakare po darbo pasakė: „Ak, septynias valandas laukti iki galėsiu grįžti savo laboratorijon.“

Vienas rašytojas aprašo vieną darbininką-nėgrą, kuris dribsiojo po medžių, pametęs į šalį kaupu- kę. Paklaustas ar pavargęs pasakė: „Ne, nepavargęs. Aš tik laukiu saulės nusileidžiant, kad galėčiau darbą palikęs eit sau namo.“

KIEK KALBŲ PASAULEJE.

Mokslo vyras Adelung tvirtina, kad pasaulio žmonės kalba 3.424 kalbomis. Azijos tautos turi 932 kalbi, Europos — 587, Afrikos — 276, Amerikos — 1.624.

New Yorko mieste yra 281.121 žmogus 10 ir viršaus metų amžiaus nemokančių rašyti.

KURIAIS LAIVAIS PLAUKTI.

Tie, kurie plenuoja grįžti Lietuvon, tai atsiminę savo atkeliavimą į Ameriką, pasipurtę. Ir nedyvai. Kelionė per jūrą būdavo tokia varginga, kad ji padarė neužmištama vaizdą.

Ar bus panaši kelionė per jūrą tokia, kokia buvo atvykstam? Gal taip, gal ne. Kas nori patogiausios kelionės per jūrą, tai lai pasirenka gerą laivą. United States Shipping Board pasirupino, kad ant laivų po Amerikos vėliava būtų keopatogiausia kelionė per jūrą. United States Line turi tokius laivus. Tos Kompanijos puikiais laivais yra George Washington ir America. Trečioji klesla ty dviejų laivų baltai išmaltuota ir nuolatai kuo lygiausia užlaikoma. Pasazieriai kamaraitėse yra po du, po keturis ir po šešis. Seimynos neperskiriamos, kiekvienoj kamaraitėje yra prausykla, veidrodis ir vandens nuovada. Valgykloj stalai ilgi staltiese aptiesti. Yra ir knygynas. Skirtumas tarp trečios ir antros klesos yra tik pagražinimuose.

NERA SKIRTUMO.

Mums nėra skirtumo ar Jūsų bila už spaudos darbus \$50.00 arba \$500.00; mėnesį.

Mes priimsime užsakymą didelį ar mažą ir norime parodyti Jums delko mes manome, kad galime būti Jūsų spautuvininkais.

Jeigu nebūtų gera priežastis, tai mes neužimtume brangios laikraštyje vietos šiam apgarsinimui.

„Darbininko“ Spauduvė įrengta naujausiomis moderniomis mašinomis ir spaudos darbai atliekami greit ir gerai.

Su visais spaudos darbais kreipkitės šiuo adresu:

„DARBININKAS“

366 Broadway, Boston 27, Mass. TELEFONAS SO. BOSTON 620

KORESPONDENCIJOS IŠ LIETUVOS.

(Specialiosios "Darbininko" korespondencijos)

ATSISAIKIMAS Į PERLOJOS PARAPIJONUS.

Brangūsieji! — Žemiau idėta atsisaukima as pats gavau ir jis begalo yra svarbus. Todėl mes, Broliai ir Sesutės, butinai turime atkreipti į tai dėmesį ir kuogreičiausiai stoti jėms pagelbėti. Jų yra troškimas įsisteigti dvi klėsės ir amatu mokyklą. Perlojės klėse visuomet statydavo pirmą vietą apšvietą ir niekuomet neatsisakė nuo aukų tam tikslui. Tačiau dabar, išgirdę saviškių balsą, mes gavome geriausią progą parodyti savo širdies duosningumą ir meilę savo tėvynės. Tai į darbą Broliai ir Sesutės! Dėkime aukas tik ant to aukuro, iškurio apšvietos spinduliai tikrai švies Perlojos padanges.

Aukas galima siųsti tiesiog per įėjimo mokyklos komitetą arba per mane.

Kun. Jonas M. Bakšys,
46 Congress Ave., Waterbury,
Conn.

Gerbiameji mūsų Broliai — Lietuviai aukotojai!!!

Ne sykį kreipiamės pas Jums, Broliai mūsų, maldaudami pašalpos ir ne palikome užviltai. Turbut nusibodėjome Jums su savo nuolatiniams reikalais. Dovanokite, kad dar šį kartą drįsime paklausti Jūsų, Broliai, geras, jautrias širdis. Pilnai užsitikime, kad delei, praklausus darbo ir visuomenės labo Lietuvoj, mūsų balsas vardu jaunomenės bei vaikų Perlojos, ne paliks tuščias. Darykas yra tamsa: mūsų Perlojū su virš yra tukstantis gyventojų, tarp kurių vaikų irgi ne mažas skaitlis, net trys šimtai. Visi jie nori mokytis, bet dauguma iš jų savo lešomis ne išsigali apsimokėti už rankvedžius, vidury nese mokyklose už mokslą, prie to žiemos metu nebeturi drapanų, apsiavimo ir tt. Tiesa šiais metais, ačiū rupestingumui mūsų Valdžios, turime net dvi valdiškas liaudies, pradines mokyklas, į kurias beabejo galės lankyti vos šimtas dvidešimties vaikų, visigi kiti turės pasilikti be mokslo. Taigi matote, Gerbiameji, vien tik Perlojos m. dar truksta mokyklų, ne kalbant jau apie kaimus parapijoje, kur irgi mūsų priederme yra neapleisti. Minėtiosios Valdiškos mokyklos ne turi mūsų mestelį tikrųjų tam butų, yra privatinuose namuose, mažai visai tinkamuose, kuriuose reikia sudaryti šioki toki remontai iš oro ir tt. šidalyką jau baigėme. Ant šių dviejų mokyklų Valdžia mums žada duoti pašalpos. Dabartinį laiką mes iš savo valdiškos ne sitikime gauti daugias mokyklų, ypač mokyklų aukštesnios rūšies. Viduryne 4-riū Klėsę mokykla arčiausiai nuo Perlojos yra Merkinė, tai bus 16 verstų. Vaikams Perlojos, suvargusiems prie nuolatinio parfronties gyvenimo, yra partoli ne patogų mokyti. Sumanymas yra Perlojoje atidengti tuo tarpu nuors dvi klėsę mokyklą su skyriumi amatu, kuri su mela noru ant vietos vaikų lankytu. Perlojoje, nors prie ne pastovių rūbų, bet visgi vaikai buvo lavinami taip, kad kandidatų į mokyklą, ypač amatu, pilnai turime. Išią mokyklą kviesime ir iš kaimų vaikus. Sumanymas, rodos, praklinus, tik tam sumanymui įvykdyti reikia lešų ir lešų ne mažai. Valdžia medžio žada duoti, bet iš to medžio savo lešomis pastatyti, įrengti, nors su pusėtinai patogumais, aplaikyti du mokytojų, kuras, šviesas...

Bedniems vaikams rankvedžiai, įrankiai prie amatu ir žiaip pašaline pašalpa, žodžiu, visas tas sumanymas reikalauja daug pinigų, kurio pas Perloječius visai truksta. Taigi, ir veikluma viskas stosis.

Gerbiameji Broliai, mūsų Lietuviai, vardu Perlojos ir aplinkės visų vaikų, kreipiamės su auščiau išdestytų sumanymu prie Jūsų, melsdami pašalpos. Bukite, Molonus, toki geri ir duosnus, kaip visuomet, ne atsakykite paaukuoti savo sunkiai uždirbtus centus ant mūsų praklausus darbo! Esame iš kaimo isitikine, kad neatmesite mažyčių vaikų meldimo ir kaip visuomet Perlojos šauklius šelpete, taip ir vaikučius sušelpsite! Ginė šaukiai mūsų bakažes nuo lenkų — grōbikų, gins jie ir mūsų mokyklas, gindami gi mokyklas, duos vaikūčiams laisvą ir ramiai mokytis. O tą visą tik tuomet galėsime atlikti, kuomet gausime iš Jūsų, duosnių delnų aukas! Kuogrečiau gausime aukų, tuo geriau galėsime visą sumanytą darbą varyti, geriau mokyklą pastatyti, skyrių amatu įsteigti. Žodžiu, žibantiai, mokslo trokšdami mūsų jaunomenėi dūti tvirtus pamatus, iš kurių galėsime laukti gerų, padorių katalikų, ištikimų, išsilavynusių, susipratusių piliečių ir nenuilstančių gynejų mūsų Tėvynės Lietuvos!!!

Taigi, Broliai, nepasigailėkite aukų! Sunaudosime kuogrečiau ir kuotiksiliausei! Darbūstas pas mus vaikai, tik reikia apšvietimo amatu. Su laiku Perlojoje ir jos aplinkėj gali buti net kelios fabrikos, nes č, nors smiltiniai, visgi yra daug vandens ir miško, pro pat Perloją bėga ne mažas upė Meryks, už kelių verstų kita — Ula, — už 12 verstų didžiule mūsų upė Nemunas, — taip, kad vietos puikios fabrikoms. Taipgi vaikai išsilavynę šakoj amatu, galėtų išsimanyti viso-kių pramonelių, fabrikelų, gal ne tai, kaip Amerikoj, bet visgi šiek tiek palengvintų sau ir savo broliams gyvenimą. Todėl dar karta išgulus širdies prašome, Jūsų, Broliai, prisidėti prie paaukavimo sutaisyti ir išlaikyti Perlojos dvi klėsės su skyriais amatu mokyklos! Pasimatysime gal kada nuors, šiandien skyrta vienus nuo kitų jūrės — juokles, betgal ateis laikas, kada susitiksime, malonu bus Jums matyti apšvietusius savo brolius, sesers — Lietuvos gyvenančius! Kiekvienas centas, kiekvienas doleris bus viešai paskelbtas su tam tikru vardu ir pavardė aukuotojo visuomenėi ir Vaikučiams, kurie už savo geradarius niekuomet ne pamirš maldose. Iš kalno visiem aukuotojams vardu Perlojos ir aplinkės vaikų tareme nuoširdų ir po tukstant kartų Ačiū!!! Dievė užmokėk Jums!!!

Perlojos įrengimo mokyklos Komitetas.

Pirm. J. Staškus
Sėkr. J. Tamulionis

Nuolankiai prašau Brolių Amerikečių paaukoti Perlojos dvi klėsę mokyklai, jei atsiliktų iš aukų pinigų, tai sutaisyti prie mokyklas knyginelei. Su ankšta pagarba.

Kun. L. Vėkelis.
Perlojos Klebonas.
Varenos pašta, Alytaus Apskri-
ties, Perloja.

KUZIAI (Šiaulių apskr.)
Šis miestukas per karą rusų visai buvo sunaikintas. Dabar jau pusėtinai atsistato ir gyvenimas eina į geresnę vėžes. Turimenolų kleboną. Jis de-
dasi prie įvairių organizacijų. Jo pastangomis gyvuoja pavar-
sarinkai. Žadama sutverti U-
kiūnų Sąjungos skyių ir L-
Darbo Federacijos skyių. Į-
kurta pašto agentūra ir koope-
ratyviška krantuvė. Klebonas
prisidėjo prie smuklės panaiki-
nimo. Žadama statyti nauja
bažnyčia, bet tas dabar negali
but greit varomas del lešų sto-
ja daug pinigų, kurio pas Per-
loječius visai truksta. Taigi, ir veikluma viskas stosis.

Dabar turio ištarti padėkos žo-
dį. Liepos 30 d. 1921 "Darbi-
ninke" buvo mano atsisauki-
mas iš Kuzių ir Amerikos lietu-
vių. Paprasiau paremti Pava-
sarinkus laikraščiais, Ameri-
koje leidžiamais. Tai nuo to
laiko vis gauname "Darbinin-
ką", "Draugą", "Vytį" ir ki-
tų katalikiškų laikraščių. Tie
laikraščiai su dideliu pamegi-
mu skaitomi ir skaitytojai rei-
kia dekingumą juos atsiuntū-
siems. Ypač dažnai atsiunčia
V. Jakas iš Cambridge, Mass.
Sirdingai ačiū tariame. Pasi-
drąsinę paprašome ir toliau
mus neužmiršti ir siųsti netik
laikraščių, o ir knygų. Ameri-
kiečiai skelskite po Lietuvą ge-
rus katalikiškus laikraščius ir
knygas. Švieskite Lietuvą.

Šių žodžių rašytojas yra pa-
ts prasilavinęs ir vienas iš pi-
mutinių savanorių Lietuvos ar-
mijos.

A. Sikaraukas,
Noreikių Kaimo.

ŠIAULIAI. — Šiauliams ma-
tytis puiki ateitis. Čia yra di-
delis geležinkelio mazgas. Ir
prieš karą Šiauliai buvo nema-
žas pramonės centras. Dabar
Šiauliai kila iš griuvėsių, at-
teigiama namai, pramonė, pre-
kyba. Namus atstatinėja arba
taiso žydai ir amerikiečiai lie-
tuviai. Namai statomi arba at-
statomi pramonėi ir prekybai.
Todel su gyvenamaisiais na-
mais yra bėda. Šiauliai bus di-
žiausiu Lietuvos pramonės ir
prekybos centru.

Vienas iš Visų.

PADEKA.

Gruodžio 22 d. 1921 m. Karo
Ligoninė Kaune.
Gerbiamosios pp. Norkaitienė
ir Paulauskienė, Waterbu-
ry, Conn.

Prašome Tamstoms, kad jūsų
siuntinys su knygomis Karo Li-
goninės Knygynui gautas. Tai
pirmieji amerikiečiai, kurie
prisidėjo prie tų nuvargusių
metais gulėdčių ligoninėje ka-
reivų — ligonių švietimo. Kny-
ga tai jų vienintelis draugas ir
vienintelė pramoga, kurią jis
gali turėti ligoninėje.

Turime knygynėlį netai jau
didelį, taip pat tokiu pat būdu
išgyta. Lėšų knygoms pirkti
iš valdiškos mėgauname, taip
kad sunku dabar pas mus esant
tokiai brangenybei su literatū-
ra.

Aš, kartu su džiaugiančiais
skaitytojais reikiu pp. Pau-
lauskienėi ir Norkaitienei gi-
lios padėkos. Labai malonu
butų kad kiti amerikiečiai ne-
pamirštų mūsų, kaip ir Tam-
stos nepamiršot. Prašome ir
laikraščių ir knygų.

Su tikra pagarba.
Karo Ligoninės knyginkas
Kareivis Raultys Juozas.

PIRMASIS LIETUVOS GAI- LESTINGŲJŲ SESERŲ SUVAZIAVIMAS.

Š. m. gruodžio mėn. 18 d. vie-
nkart su Kariuomenės sukak-
tū įgulus bažnyčioje iškil-
mingomis pamaldomis buvo su-
jungta ir gailėstingosioms se-
serims pamaldos. Iškilmingas
pamaldas atlikė Vyskupas Ka-
revičius ir savo pamokslė gra-
žiai paminėjo gailėstingąsias
sesers. Po pamaldų Karių
klube įvyko pirmojo Lietuvos
gailėstingųjų seserų suvažiavi-
mo atidarymas, kuriame apart
gailėstingųjų seserų dalyvavo
pakviesti garbės svečiai: Stei-
giamoj Seimo nariai, visuome-
nės veikėjai, Valdžios ir visu-
menės įstaigų atstovai ir tt.
Suvažiavimą atidarė Steig. Kō-
misijos Pirmininkas J. Kristu-
tienė, savo kalbą nušviesdama
suvažiavimo svarbumą, tikslą
ir jo užduotis. Pabrėžė kokią
turi būti Lietuvos Gailėstingū-
jų Seserų Sąjunga — būtent
valstybinė Sąjunga. Po to bu-
vo išrinktas suvažiavimo Prezi-
diūnas ir Steig. Komisijos Pi-
rmininko pasiūlymu suvažiavi-
mas priėmė šį pasveikinimą:
"Pirmasai Lietuvos gailės-

tingųjų seserų suvažiavimas
karštai sveikina Steigiamąjį
Seimą, Lietuvos Valdžią ir Ka-
riuomenę, narsiai gynusią Lie-
tuvos Nepriklausomybę."

Sofija Ciurlionienė. Mūsų
rašytoja ilgoje ir gyvoje kalbo-
je apibūdino gailėstingąsias se-
seris, nurodė tas ydas, kurios
tankiausia gimsta moterų — se-
sėrų tarpe kūrimo darbe, davė
gailėst. seserimis visą eilę puik-
iausių patarimų, ragino uo-
liai tėti pradėti darbą, vysi-
tant sumanytąją idėją ir paži-
mėjo, kad stipriai gailėstingū-
jų seserų sąjungai įkūrti reikia
kuostipriusios vienybės, kuri
bus sąjungai jėga. Sveikina ir
linkėja geriausiu pasekmių gai-
lėst. seserų darbe.

P. Prusienė. Džiaugiasi Lie-
tuvos gailėstingųjų Seserų Są-
jungos kūrimu ir pažymi jos
reikalingumą primena, kad šiuo
pirmuoju Lietuvos gailėstingū-
jų seserų suvažiavimu neapsi-
komai. Džiaugiasi mūsų Patri-
arkas d-ras J. Basanavičius.
Beto paliečia vieną iš opiausių
dabartinių klausimų, būtent
kovą su kudičių mirtinumu.
Kaikurius tos kovos būdus nu-
rodo kaip taisyti yra daroma Šve-
dijoje, Vokietijoje ir kitur. Nu-
rodo kokią svarbią rolę toje
kovoje lošia gailėstingosios se-
sers reiška pageldavimo, kad
gailėst. sesers greičiau prisidė-
tų prie to darbo.

Moterys K. Centro Komiteto
atstovos. Centro Komiteto var-
du sveikina šį pirmąjį Lietuvos
gailėstingųjų seserų suvažiavi-
mą ir linki sėkmingiausios kio-
ties gailėst. seserų darbe.

D-ras Alekna. Sveikina su-
važiavimą kaip Lietuvos Rau-
donojo Kryžiaus atstovus. Pa-
brėžė, kad Liet. Raudonasai
Kryžius gailėstingųjų seserų
organizavimu buvo susirūpi-
jęs jau metai atgal, bet dėl tam-
tikrų aplinkybių tas uždavinys
negalėjo būti vykdomas. Pri-
taria Lietuvos Gailėstingųjų
Seserų Sąjungos kūrimui, reikš-
damas linkėjimą iš to darbo su-
silaukti gražių vaisių.

D-ras Žemguly. Pabrėžia,
kad Lietuvos Gailėstingųjų Se-
sėrų Sąjungos reikia stipriausios
vienybės tą svarbų darbą
atlikti, o jei tos vienybės nebus
sunku ko gero iš to viso laukti.
Steig. Seimo narys kn. Mie-
leška. Sveikina suvažiavimą
Svento Vincento a Paulo Drau-
gijos uždaviniais ir palygina
juos gailėstingųjų seserų užda-
viniams. Reikia vilties, kad
šis Lietuvos gailėst. seserų su-
važiavimas įkūrs tą Sąjungą
kuri dirbs tą patį aukšto idė-
jos darbą.

Kun. Sabaliauskas (Zalia
Rūta). Sveikina gailėst. seserų
suvažiavimą armijos kapelio-
nų vardu. Reikia pageidavi-
mų, kad gailėstingosios sesers
savę pasivadintų slaugėmis,
nes toks vardas geriau tiktu.
Steigiam. Seimo atstovas J.
Zitinevičius. Sveikina šį su-
važiavimą kaip ūkininkas ir tų
vardu kuriems atstovauja St.
Seime. Džiaugdamasis pir-
muoju Lietuvos Gailėstingųjų
Seserų suvažiavimu karštoje ir
poetingoje kalboje nupasakojo

gailėstingąją seserį... "Uki-
ninke, štai su aušra po tavo
langu darželyje išdygo lelija ir
glamonėjama pavasario vėju
tave žadina: kelkis nerangusis
darbininke, imk žagrę į rankas
ir eik suželsiusi dirvonų plėsti."
Pažymi, kad jam kaip Steig.
Seimo atstovui prisėjo daug li-
goninių atlankyti ir pabrėžia,
jog nei vieno karto neišgirdo
ligonių nusiskundimų ant gai-
lėstingosios sesers. Nurodo ko-
kią svarbią rolę sulosė mūsų
gailėstingosios sesers kovoje
už Lietuvos Nepriklausomybę.
Reikia linkėjimų susilaukti
kai puikiasių vaisių jų pasi-
sventimo darbe.

Gauta iš įvairių Lietuvos vie-
tų pasveikinimų telegramų ir
laiškų.

Gal būtų buvę ir daugiau
Valdžios ir visuomenės atstovų
kalbų tik labai gaila, kad suva-
žiavimo pirmininkas per savo
nusiugėbėjimą kaip suvažiavi-
mą vesti nelaikė posėdį uždarė.
Del tos pat priežasties, sulig
paskelbtos dienotvarkės nega-
lėjo būti perskaityti paruoštie-
ji referatai apie gailėstingąsias
sesers ir jų reikšmę valstybės
ir visuomenės gyvenime, kas
begalo būt suždomavę gailėst.
sesers ir garbės svečius.

Nejauku įspūdį padarė, kad
tokiai gailėst. seserų šventei
suvažiavimo vietoje į gatvę vė-
luavo nieks nepasirūpinę iška-
binti. Mat kaipur Steig. Kō-
misijos nariai del asmenišku
menkniekių tos Komisijos pi-
rmininkui paskelbė "baikotą"
ir delto jiems pavestojų darbo
nepadarė. Buvę nasistatyta
suvažiavimą suardyti.

Galų gale suvažiavimas sus-
kylo į dvi dalis, būtent į Kristu-
tiniės vadinamąją ir į profesinę.
Pastarosios pagrindas grynai
darbininkų profesinė sąjunga.
Tačiau nežinint begaliniai į-
temto agitavimo dauguma gai-
lėstingųjų seserų į "profesinę"
sąjungą šaltai žiūri. Todel
drąsiai galima tikėti, kad ir pa-
lengva įsikurs Lietuvos Gailės-
tingųjų Seserų Sąjunga, kuri
atitiks savo vardu nei kokia
nors "profesinė" kurią praė-
jusiais metais Lietuvoje buvo
privisė.

Reikia pabrėžti, kad Gailės-
tingųjų Seserų Sąjunga Lietu-
voje labai pageidaujama. Tos
Sąjungos kūrimui karštai pri-
taria Steig. Seimas, Valdžia ir
plačioji visuomenė.
Šiandien pažvelgus į Lietu-
vos Miestus liandų ryškiai ma-
tai jos trys rūšys: pirmoji rū-
šis krauna sau milijonus, kas-
dieną puotas kelia ir skensta
šampano bangose, tai Lietuvos
įvairūs smuglininkai, mackle-
riai ir tt. antroji rūšis tai Val-
džios menkai aprūpinti valdi-
ninkeliai, kurie branginybės
prisigėti pusbadžiu mįsdami
aimanuodami velka kasdieninį
savo gyvenimo jungą; trečioji
rūšis — sunkauso vargo ir skur-
do prisigėtoji bėdnuomenė. Čia
rasi ištisus rajonus kur šeimyn-
nose randasi nuo penkių iki
dvylekos vaikų, o iš tų vaikų
nuo trijų iki devynių ligonių,
daugiau tuberkulizminų Ligo-
ninėse ištisus mėnesius nebuna
naujiems ligoniams vietos. Be-

to, ne visi išgalėtų į ligonines
gudyti ligotus savo vaikus,
kuomet patys vos gali prasi-
matinti. Reikia suprasti koki-
a sunki yra padėtis nelaimės
ištiktosios jauniosios mūsų kar-
tos. Tiesa yra. pristeigta am-
bulatorių bet jos labai maža
ką gelbsti, kadangi nėra tink-
amai įtaisytos.

Lietuvos Gailėstingųjų Sese-
rų Sąjunga tarp kitų savo už-
davinį turi tikslą eiti į pagal-
bą sergantiems vaikams stei-
giant ligoninių, sanatorių, am-
bulatorių ir tt. Tik dėja, giliai
apgailejęs ir sugraudinta širdi-
mi reikia konstatuoti, kad taip
Lietuvos gailėstingųjų seserų
labai mažas būrelis randasi se-
sėrų, kurioms šį aukštoji idėja
rūpi, o dar blogiau, jog randa-
si asmenų, kurie užsidavę šį
darbą suardyti. Tačiau yra
tikra viltis, kad ir mažam bū-
reliui dirbant bus nugalėtos vi-
sos sunkinybės, o Lietuvos Gai-
lėstingųjų Seserų Sąjunga pra-
žys visu pilnumu savo žiedo.

K. S. Krst.

APIE BANANAS.

Bananas mėgsta visi — didi ir
maži. Ne pro šalį tad žinoti šį tą
apie bananus. Ant akierio žemės
lengvai dirbant galima jų užau-
ginti per metus 17.000 svarų. Ba-
nanų medis per metus meta vaisių
du kartus. Bananų yra 60 rūšių.
Tos rūšys taip skiriasi viena nuo
kitos kaip obuolių rūšys. Tos ba-
nanos, kurias gauna šiaurinėse
valstijose yra nuskinamos tada,
kada jos yra visai žalios. Kelio-
nėje iš šiltų kraštų jos nunoksta.

Tie, kurie bananų ragavę yra
ir ten, kur jos auga ir šiaurinėse
valstijose, tai sako, kad mes ne-
žinome kas tai yra tikrai gera ba-
nana.

JUDOMŲJŲ PAVEIKLŲ LANKYMAS.

Suv. Valstijoje judomųjų pa-
veiklų teatrų yra 18.000. Juos
kasdien aplanko 20.000.000 žmo-
nių, sumokėdami \$4.000.000.

Pamėginkite naują —

Ruffles

Šis užregistruotas valdiškas šis. Vais.
Taisuta Blūz.

Naujame mėlyname pakelyje.

Visos tvirtos, gemalus užmušan-
čios ypatybės šiam vaise idėtos,
su priemaisa priimniai švelniaus
kvėpui.

Ruffles yra labai paveikiantis
pleiskanų pašaliniojas — begaliniai
puikus plauku sutaisytojas, kuris
patiks kad ir gausniau-
siai ypatai.

Aptiekose
pasirūdo
po 6c, arba
atsiukite
75c, kad
atsiūsim
po. pašto
tiesiog iš
labora-
torijos.

Butinai
reikalan-
kite
šio
pakelio.
Žiūrėkite,
kad būtų
INKABO
vais-
muoklis.

PIRKLYS.

Tiesiai prieš mano langą
antroje pusėje gatvės stovi
rankomis stumiamas veži-
mėlis. Jis gražiai, padoriai
aptaisytas, stiklo langais,
gražiai tiestu stogeliu. Jo
viduje viename kampe "pop-
kornų" krūvelė, kitame len-
tynelė poperiniiais maišeliais
apkrauta, o ten toliau krūva
spirgintų baltų kai sniegas
papkornų, alkoholiaus lem-
putė, spirgintuvai tai ir vi-
sas turas.

Apie vežimėlį vaikščioja
senelis — graikas. Kiek jis
amžiaus turėjo, nei jis pats
nebežino. Vaikščioja ir pyp-
kė rūko. Pareis dešimt,
penkioliką žingsnių į vieną
pusę, atsuka, ir vėl grįžta
antron pusėn. Pasiziūri,
pastovi ir vėl eina. Gatvė
niekas nevaikščioja, jei ku-
ris ir praėina, tai ne iš to-
kių, kurie popkornus pirk-
ty. Bet senelis laukia ko tai.

Neveltui jis laukia. Suvirš
penkiolikos metų jo vežimė-
lis čia stovi. Jis žino kokie
žmonės perka, kokie neper-
ka. Nekreipia nei domos į
paprastus keleivius. Jie ne-
pirks. Jiems kas kitas rū-
pi!

Ir ne veltui jis laukia. Mo-
kyklos durys atsidarė. Jau-
nuomenė iš mokyklos pradė-
jo būriais plūsti. Senelis jau
stovėjo prie vežimo, kepė
papkornus ir krovė į maiše-
lius, kurie vienas po kito ē-
jo į jaunomenės rankas.

Dešimt, penkiolika minu-
tų praėjo, ir vėl gatvė tuš-
čia, senelis vėl kemsą pypkį,
užkuria ir vėl vaikščioja
kaip ir pirma.

Vakare ima senelis savo
vežimėlį, stumia prie savo
bakažės ir pasiūre iš kaimo
tą vėl ims ir atnaujinęs san-
dėlį tą patį darys, ką ir šian-
die daro.

M—a.

KAS NORITĖ ŽINOTI?

Jei kas noritė žinoti apie Ko-
munistų Tikslą, Žiemos Gegu-
žinė, apie Parsidavėjus, "Va-
nago Tėva, kuris norėjo pasim-
ti svetimų lašinių gabalą, (at-
siprašau aš norėjau pasakyti
Bendrovės lotus) ir Katras Di-
dyri, kreipkitės į "Perkūno"
Redakciją prisijungdami 15 c
Perkūnui ant gelžkelio tikieto
"PERKŪNAS"

366 Broadway, Boston 27, Mass.

Svarbus Pranešimas Gerbiameiems Klebonams.

Tik ką išėjo iš spaudos
labai parankus ir rūpe-
tingai sutaisytas KATE-
KIZMELIS vaikūčiams
prirėgimui prie Pirmos
Išpažinties ir Šv. Komun-
ijos, "Pirma Išpažintis"
Gerb. Klebonams duoda-
me specialų kainą, už 100
egz. \$7.50.

Taipgi, Gerb. Kun. F.
Juškaitis parvežė iš Lietu-
vos kelias dešimtis Evan-
gelijų knygelių. Gražiais
drobės apdarais 6x8, la-
bai parankios. Kaina \$1.50
Geistina būtų, kad Gerb.
Klebonai pasiskubintų su
užsakymais.

"DARBININKAS"
366 Broadway,
Boston 27, Mass.

ŠI PLUNKSNA DEL TAMISTOS!

PADARYTA DEL TARNAVIMO—Ilgo ir sunkaus
tarnavimo.

SUTALPINA savyje daug rašalo.

NEBĖGA—Šiūnčiame per paštą ir express į visas
talis pritrunktas rašalo. Nėra kitos plunksnos jai
lygios.

RASYŠ taip greit, kad su jokia kita plunksna
negalės lygintis—be kratymo pirm pradėsiant.

Jy kaina su gerumu yra visiški žema. \$2.50,
\$3.00, \$3.50, \$4.00, \$5.00, \$5.50, \$6.00 ir angličias.
Pirk dabar! Mums ir mes už kiekvieną plunksną
garantuojame.

"DARBININKAS"
366 W. BROADWAY, BOSTON 27, MASS.

Moore's
mont leak

LIETUVOS ŽEMLAPIS

KAINA 75 CENTAI

Tai naujausios laidos
žemlapis ir kiekvienas
lietuvis turėtų įsigyti.
Sulankstomas ir apda-
rytas puikiais viršeliais.

DIDŽIO IŠLANKSTYTAS
26 1/2 x 33 1/2

SULANKSTYTAS
6 1/2 x 9 1/2

Galima gauti
"DARBININKE,"
366 Broadway,
Boston 27, Mass.

„Kina ir South Boston“ utarinkas, keitėvis ir subatomis. Leidžia AM. Lietuvių Rytų Katalikų Sv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

„DARBININKAS“ (THE WORKER)

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY PAPER
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR.

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on July 12, 1918.

Subscription Rates:
Yearly \$4.50
Boston and suburbs \$5.50
Foreign countries yearly \$5.50

Viso pasaulio darbininkai vienykites Kristuje, po Bažnyčios vėliava, visuomenei gelbėti.

KO SUSILAUKSIME?

Tokiu atgalviu turėjo e-ditorialą „Garsas“, katalikiškojo Susivienijimo organas, sausio 12 d. š. m. laidoje. Nuodugnai ir rimtai jame gvildinama lietuvių visuomeniniai reikalai. Pagalios „Garsas“ šitaip palie-tė LDS. darbuotę ir reikš-mę:

„Lietuviai katalikai Ameri-koje esame gerokai organizuo-ti. Visos mūsų organizacijos — darbo žmonių organizacijos. Specialiai darbininkų būvie-gerinimui, jų reikalų gynimui tu-rime Lietuvių Darbininkų Są-jungą su keleta tūkstančių na-rių.

Reikia, ir mes, lietuviai, tu-rime puikią pradžią, bet tik dar pradžia. Tikslas toli gražu dar neatsiektas. Pirmutinių mūsų uždavinių ir privalo būti, kad L. D. S. išaugintų ir milžinišką organizaciją.

„Kiti, sakysim, kad ir lietu-viai socialistai turi sudarę ry-šius su Amerikos socialistais. Mes, katalikai, tokių ryšių su Amerikos katalikais dar, rodos, nesame užmezgę. O darbinin-kų kova už būvį tik tuomet te-bus sekminga, kuomet visų tau-tų krikščionių darbininkai su-sivienys bendrai-kovai. Bet, ši klausimą paliekam LDS., nu-simanydami, jog su juo jinai rimtai yra susirūpinusi.

„Gerai yra sakoma, jei pats savimi neapsirūpinsi, niekas kitas tavo reikalų neap rūpinsi. „Norime geresnio- rytojaus sulaukti, organizuokimės, švie-skimės, veskime rimtą kovą už būvio pagerinimą.

„Ko sulauksime, patys savo reikalais nesirūpindami.“

Prie to turime pridurti, kad nuo senai LDS. turėjo tikslu susirūsti su Amerikos Darbo Federacija. Esame tos organizacijos centrui ra-šę ir esame gavę prielankių laiškų nuo Amerikos Darbo Federacijos prezidento Sa-muelio Gomperso. Jis yra paprašęs mūsų konstitucijos ir kitų klausimų pastatęs. Jam visos reikalauotos in-formacijos pasiūstos.

Kai del sudarymo ryšių su Amerikos katalikais, tai tas galima padaryti su National Catholic Welfare Council. Bet tą ryšį turėtų atlikti mūsų Federacija, ku-rios LDS. yra nariu.

GERAS SUMANYMAS.

Pereitame „Darbininko“

numeryje skaitytojai matė Lietuvos Finansų Misijos atsišaukima į draugijas ir kitokias organizacijas. Yra sumanyta išleisti knyga, kur būtų surašyta nuveikti dėl Lietuvos darbai.

Labai remtinai sumany-mas. Įvairios organizacijos yra labai prisidėjusios prie tautinių darbų. Jų geri dar-bai užsipelno būti užrekor-duotais. Toks draugijų ir kitokių organizacijų pager-bimas ir joms kredito atida-vimas paskatys jas ateityje prie uolesnio darbo dėl Lie-tuvos. Misija ketina išsiun-tinėti draugijų ir centrali-nių organizacijų sekreto-riams tam tikrus nurody-mus, kokių informacijų no-rima. Kiekviena draugija bei kuopa lai kuopilniausia išpildo prašymą.

SV. KAZIMIERO DRAUGIJOS SKYRIAMS AMERIKOJE.

Sv. Kazimiero Draugijos Valdy-ba pageidauja ir prašo, kad ap-važiutuose įgaliotinio kolonijose, sv. Kaz. Draugijos skyriai jau i-sisteigę, o kur jų dar nėra, kad malonėtų įsisteigti: iš pirmininko, jo pagalbininko, sekretoriaus, iz-dininko ir valdybos nario ir visi skyriai prašomi patys užsiregis-truoti centre, pranešant skyriaus valdybos sąstatą, narių skaičių ir nurodant tikrą pastovų skyriaus pirmininko arba sekretoriaus ant-rašą Amerikoje. Meldžiu adresuoti Sv. Kaz. Draugijos Pirmininkui šiaip: LITHUANIA, Kaunas, Di-džioji Vilniaus gatvė 34, Kun. Pralotui A. Dambrauskui.

Sv. Kazimiero Draugijos sky-riai daro narių susirinkimus, juo-se tariasi apie pasekmingesnių ka-talikiškos spaudos platinimą, atė-jusias knygas iš Kauno, išdalina nariams, paima narių skundas ir pasiūlia centrui, senųjų narių atnauja įrašymą ir stengiasi kuodaugiau surasti naujų na-rių ir jų surašus ir pinigus pasiun-čia Centrui Kaune.

Kun. P. Kaščukas, Sv. Kaz. Dr.-jos Generalis Įga-liotinis Amerikoje.

LIAUDIES DAINELĖ.

Ai, tu rože raudonoji,
Pasigesi manęs.
Išoks ožka su ožiukais,
Nuės tavo žali us lapus:
Gėdės tu manęs.
Ai, tu rūta, tu žalioji,
Pasigesi manęs.
Išks višta su višiukais,
Išks tavo visas šaknis:
Gėdės tu manęs.
Ai, močiute, tu senoji
Pasigesi manęs.
Kaip įeisi į kamara,
Kur dukrelė ginas malė,
Gėdės tu manęs.
Ai, močiute, tu senoji,
Pasigesi manęs.
Kaip įeisi į seklyčią,
Kur stovėjo aštuonyčiai,
Kaip nerasi savo dukros,
Tai mane gėdės.

DAINUTĖ.

Kad galėčiau būt paukštyčiu
Ir sparnus turėčiau,
I padangę pasikelčiau,
Ir toli regėčiau.

Ir dainuočiau Dievui garbė,
Kiek man telt galybės,
Ir vis gerčiau bedainiu,
[dams]
Svieta šio grožybėse.

Ir prašyčiau dangaus Tėvo
Laiko laimingesnio,
Ir tėvynei, ir žmonijai
Likimo geresnio.

Kad galėčiau būt paukštyčiu
Ir sparnus turėčiau,
I aukštybes pasikelęs,
Pasaulį nylėčiau.

L.D. S. Reikalai.

NUSVETČIA PADEJIMA.

LDS. 34 kp. narys iš Scranton, Pa. gavęs iš Cen-tro laišką su paraginiu už-simokėti mėnesines duokles štai ką atsako:

1-16-22, Scranton, Pa.

Gerbiamieji:

Gavau laišką kaipo paragini-mą užsimokėti į LDS. \$2.10. Meldžiu atleisti man už užvil-kimą, nes aš užsimokėsiu prie pirmos progos.

Beto dar ir daugiau neuži-mokėjusių narių čia randasi ir aš mėginu išrinkti. Tą būti-nai esu pasiryžęs padaryti.

Turiu pasakyti, kad čia be-galo sunku ką pradėti, nes mat Wilkes-Barre išėina du laikra-čiu „Tėvynės Balsas“ ir „A-merika“ ir tie mažiau kainuo-ja; o mūsų žmonės nežinai kur naudingiau bile tik pigiau.

Ypatinai „Tėvynės Balsas“ čia siunčiamas kiekvienam pa-rapijonui ar užsimokėjęs ar ne.

Aš pats jau kelintas mėnuo gaunu „Tėvynės Balsą“ dykai. Nemokėjau nė vieno cento ir aš jo neužsirašiau ir nemoku. Gali būti jie mano kad žmonės pri-pras ir užsimokės.

Suprantama, kad už dyką at-siranda ir skaitytojų.

Mano nuomone čia reiktų padaryti LDS. prakalbas, kad supažindintus daugiau su LDS. tikslu ir veikimu ir gal tuomet pakiltų žmonių ūpas ir padidė-tų mūsų brangios organizaci-jos kuopelė.

Prakalbos laikas būtų ge-riausia bile šventadienių.

Tikimės, kad Tarnistos pa-gy-sitė mums sustiprėti.

Su tikra pagarba,

J. Makštutis.

Tai-gi iš to laiško matome, kad idėjinėmis organizacio-nis mes permažai rūpina-mės. Jeigu bendrovės ran-da kapitalo siuntinėti laik-raščių dykai, tai kodėl to ne-gali padaryti idėjinės orga-nizacijos.

Aišku, kad laikraštis sa-vaimi niekados neapsimoka be pašalinės paramos; ne-bent turėtų didesnę dalį lai-kraščio užpildyti paskelbi-mais. Lietuviški laikraščiai paskelbimų neperdaugiausia turi ir už tai jie vis skurs-ta. Skursta daugiausia ka-talikiški laikraščiai, nes jie nepriima „humbugiškų“ skelbimų.

Tai-gi norint paskleisti i-dėją kuri nėra paremta tuščių išsivajotomis teori-jomis reikia kapitalo ir rė-mėjų.

Stipriausiais rėmėjais pa-rapijose yra gerb. klebonai, nes jie doleriui neparsiduos.

Tiesa, gerb. klebonai yra ir taip užverstai įvairiais darbais ir negalima būtų perdaug reikalauti; bet vis-gi nors retkarčiais būtų ge-rai, kad savo stipriui ir daug reiškančios žodžių pažadin-tų skutastingas kuopelės ir padėtų joms sustiprėti.

Pažymėtina, kad Penn-sylvaijos valstijoje išskyrus Philadelphia, Silver Creek, Minersville, Girardville, Ma-hanoy City, Easton, Duryea, DuBois, So. Bethlehem iš 20 kuopų kitos labai silpnai gy-vuoja. Nariai visuomet pa-silikę su mokesčiais. Gavome keletą laiškų jog ir ardytojų atsirado, kurie norėdami sa-vo „idėjas“ paskleisti užsi-ėmė grovimo darbu.

Gaila, kad tuo darbu užsi-ima tie, kurie tų pačių dar-

bininkų pelnytais pinigais minta. Bet tiek to, grovi-kų niekados netrūko.

Geriausią laikytis to prie-žodžio: „kas reikia tegul rė-kia, o mudu boba važiuoki-va.“

Mes tvirtai tikime, kad gerb. klebonai atkreips į tai domę ir padės sustiprėti silpnėms kuopelėms; ap-mirusias atgaivins, o kur dar nėra suorganizuos.

Visi tie, kurie įsteigė ir sudėjo kapitalą tarpe kurių randame ir žymių klebonų vardus ir kurie visa širdimi atsidavę dirba tos brangios organizacijos labui, bus be-galo dėkingi už paramą.

Darbininkai, vargo spau-džiami minės paliausuočius ir jų vardus savo kruvinu prakaitu užrašys.

LDS. Raštinė.

ATSIŠAUKIMAS

LIETUVIŲ SKERDYK-LIŲ DARBININKŲ.

Mes So. Omaha, Neb. lie-tuviai skerdyklų darbinin-kai turėjome viešą susirinki-mą 12 d. sausio 1922 m. ant New Settlers svetainės 36 ir U gat. ir vienbalsiai išrinko-me komitetą spaudos ir pa-sėlos. Šis komitetas turi atsišauktį lietuvių spaudą

Suvienyose Valstijose pra-šant pašelpo iš plačios vi-suomenės šioj kritiškaj valandoj.

Tai-gi broliai ir sesutės, mes norime ir turime jums pranešt ir apreišk savo pa-dėtį, kad tarpe mūsų viet-i-nių gyventojų nėra turčių, katras galėtų mums suteikti stambesnę pašelpą, bet turi-me šauktis pagalbos prie vi-suomenės. Ir nestebėtina: jau septinta savaitė kaip e-same išstumti į kovos lauką del karnio duonos, o galo da nematyt. 95 muoš. vietos lietuvių yra skerdyklų darbi-ninkai. Tad šis streikas pa-lietė beveik visą koloniją.

Mūsų broliai ir seserys eina ant pikietavimo, kaipo ant „fronto“ linijos; iš jų tarp-o daugumas tapo areštuoti ir teismo nubauti pinigais ir kalėjimu; su jais apsiei-nama labai brutališkai, tei-sia skaudžiai be jokio prasi-kaltimo; beveik visi suarė-štuoti tapo apkaltinti ir nu-bauti.

Tai-gi mes ir prašome jūsų broliai ir sesutės užtarmo šioj kritiškaj valandoj, nes be jūsų užuojautos daug darbininkų pateks į kalėjimą, vien tik kapitalistams ir skerdyklų baronams užsiva-rant su savo spēka, nes jie neatkreipia atydos į vargšą ir jo gryną sąžinę.

Lietuvių Streikerių Dar-bininkų Komisija:

Franciskus Zigmuntas,

V. J. Sabaliauskas,

Al. A. Žalpyš.

Prierašas: Lietuvių Dar-bininkų Sąjunga yra vienin-telė lietuvių darbininkų orga-nizacija Amerikoje. Turi streikerių fondą, iš kurio šelpiami LDS. nariai. So. Omaha kol kas dar neturi-me LDS. kuopos. Dabarti-niu laiku, kuomet eina smar-ki kova tarpe darbininkų su

darbdaviais kapitalistais bū-tinai turėtų įsisteigti kuopa, kad gautų LDS. kuopų ir narių paramą.

Be visų susipratusių dar-bininkų pritarimo kovą sun-ku laimėti. LDS. nariai vi-suomet pirmi stoja pagalbon kovojantiems darbininkams už būvio pagerinimą. Tiki-mės, kad ir Omahos darbi-ninkus parems aukomis siųs-dami per LDS. Centrą.

Susitvėrus LDS. kuopai, aukos galėtų būti siunčia-mos per Centrą kuopai, kuri atiduotų šelpimo komitetui.

Šiaip jau asmenimis, neži-nant kuo jie atsako už su-rinktas aukas, šiandiena ne-galima pasitiktį; ypač kad atsitikimų buvo, jog auko-mis pasinaudojo asmenys, kurie jas priiminėjo, o var-gšai darbininkai gavo trup-i-nius.

LAWRENCE, MASS.

Darbininkams svarbu.

Darbininkškos prakalbos įvyk-Sausio-Jan. 23 dieną 1922 m., Sv. Marijos (airių) svetainėje, Haver-hill Str. Pradžia 7:30 val. vaka-re.

Kalbės gerb. svečias iš Lietuvo: M. BAGDONAS, Lietuvos Darbo Federacijos įgaliotinis ir Lietuvo: Steigiamojo Seimo narys.

Kalbės vien tik apie svarbino sius šių dienų klausimus, o ypa apie darbininkus, kurie var-gi spaudžiami kovojo ir kovoja tu geresnės darbo sąlygas. Gerb. M. Bagdonas apie Lietuvos darbinin-kus pasakoja begalo gyvai ir vaizdžiai.

Beto, bus kalabama ir api šios šalies darbininkų padėtį ir j reikalus.

Apart gerb. svečio kalbės da-vienas iš L. D. S. Centro apie L. D. S.

Tokių prakalbų dar neturėjom ir gal negreit turėsime, nes gerl M. Bagdonas neužilgo rengias grįžti į tėvynę. Tad susirinkit skaitlingai.

Ižanga 10c., bet bus duodam lovančė labai naudinga knygut 5c. vertės.

Rengėja

BRIGHTON, MASS.

Darbininkškos prakalbos.

Sausio 11 d. š. m. LDS. 22 kj buvo surengusi prakalbas. Kal-bėtojais buvo gerb. svečias M. Bagdonas, Lietuvos Darbo Fede-cacijos įgaliotinis ir Lietuvos St Seimo narys ir M. Kerbelis, „Dar-bininko“ administratorius.

Pirmausia vietos veikėjas I Ajauskas atidarydamas prakalba pratarė keletą žodžių apie LDS ir Lietuvos darbininkus ir persta-tė svečią gerb. M. Bagdoną Liet-vo Darbo Federacijos įgaliotin ir Lietuvos Steigiamojo Seimo na-ri. Kalbėjo gana plačiai apie Lie-tuvos padėją, Lietuvos Darbo Federaciją ir abelau apie darb-žmonių reikalus.

M. Kerbelis, „Darbininko“ ad-ministratorius kalbėjo apie LDS ir Amerikos darbininkus.

Po jo kalbos B. Ajauskas pra-kalbų vedėjas ragino susirinku sius dėtis prie darbininkškos or-ganizacij, remti Lietuvos reika-lus perkant bontus ir aukojant.

Užsiminus apie Lietuvą, tuoj at-sirado vienas išgama, Žulikowski bernas, kuris pradėjo nerimauti ir kaž ką tokio murtėti, bet tuo-juo buvo numalšytas. Gaila, kad dar tokių randasi lietuvių tarpe.

Gerb. M. Bagdonas kalbėjo an-tru atveju apie Lietuvos darbinin-kus ir jų gyvenimą. Pridarė daug juokų kuomet pradėjo kalbėti a-pie „samagónką.“

Šios prakalbos visais žvilgs-niais nusisekė. Susirinkusieji skirstėsi labai patenkinti, ir da-gelis sakė, kad dara pirmu kartu tokias prakalbas girdėjo.

Lietuvos Darbo Federacijai au-kojo šie:

Po \$2.00; L. Jankauskas, V. Va-leika ir P. Milius, So. Bostonie-tis.

Po \$1.00: J. Mikulis, F. Rauda-liūnas, K. Bingelis, V. Bingeli-nė, L. Stankus, J. Bucevičė, J. Baudaliūnas, M. Bakukevičienė, F. Mokis, S. Dirsas, E. Buslevi-čienė, A. Vebra, K. Kudarauskie-nė, L. Bakukevičienė, A. Valavi-čiūtė, A. Kuras, Z. Dambrauskie-nė, P. Jocius, M. Klovienė, V. Šau-laitė, B. Jasaitė, S. Užadvinis, B. Kupravičiukas, S. Kudarauskas B. Ajauskas, J. Bakukevičia, A. Grybas.

Viso \$62.07.

Ten Buvęs

BRIDGEPORT, CONN.

Darbininkų vakarienė.

Šioje kolonijoje sausio 15 d. į-vyko LDS. Conn. Apskr. suvažia-vimas.

Vakare po sesijų vietinė LDS kuopa pakvietė visus atstovus prie vakariėnos. Vakariėnė buvo skani, turėjo būti gerų gaspadi-nių gaminta. Matyt Bridgeportie-čiai buvo gerai prisirengę priim-ti svečius. Ne tik su valgiais, bet ir su širdžia priėmė visus. Už tai garbė 39-tai LDS. kuopai.

Kuomet svečiai visi iki soties privalgę, tuomet kviečiant vaka-ro vedėjų Bilinskui, prasidėjo svečių ir namiškių kalbos. Kalbo-jų buvo jausmingos ir pilnos dė-cingumo. Toliaus, kad dar pa-vairinus vakarą, panelė M. Bla-žauskaitė iš New Britain'o, Conn. uždavinavo porą gražių lietuviškų lainelių. Turiu pareikšti, kad p-ė Blažauskaitė gali puikiai dai-nuoti, nes turi malonų, skambų balsą. Garbė New Britain'o lie-tuviams ir mums LDS. nariams, kad turim tarpe savęs tokią gabi-ą laimininkę. Dar turim priminti tad Bridgeportiečiai turi gerą darbininkų prietelių ir vadą vie-os kleboną kun. Pankų. Už tai ji darbininkai myli ir gerbia.

Dalyvis.

NEW YORK CITY, N. Y.

Darbininkų susirinkimas.

LDS. 9 kp. metinis susirinkimas įvyk nedėlioj, 22 d. sausio š. m. uoj po sumos.

Malonėkite visi nariai būti, nes us renkama nauja valdyba šiem metams. Visi nariai susirinkiman, es turime daug naujų pranešimų naujų įnešimų. Dabar prasi-ėjo naujų narių vajus, turime ti-pie tai pasvarstyti, kad mūsų uopelę padvigubint nariais. Ateidami atsiveskite ir naujų arių.

LDS. 9 kp. rašt. D. Kašėta.

WORCESTER, MASS.

LDS. 7-tos kp. buvo laikytas asirinkimas 11 d. sausio, 1922 m. asitaiškė blogas oras ir nepribu-s visai valdybai, raportai ir pil-a atsaka taip atidėta ant kito usirinkimo. Pirmam susirinkime ių metų nutarta smarkiau su-rusti veikime.

Štai pirmas žingsnis, kuriame engiamasi toli nužengti. Prasi-lėjus LDS. naujų narių vajui, engiamos prakalbos ketverge, 26 l. sausio šių metų pabažnyntinė vetainėje. Kalbėtojas užtikrin-as. „Gerb. kalbėtojas daugumui girdėtas, bet nematytas. Tad pra-visiems pamatyti ir išgirsti ne-ik apie jį kalbant, bet jį patį kal-pant ir apreiškiant organizacijos gerovę ir apie mūsų brangią tėvy-nę Lietuvą. Gerb. kalbėtojas ne-senai atvykęs iš Lietuvos M. Ba-glonas. Tad nepraleiskite progos. Pasinaudokim visi, kuriems tik a-peina mūsų ir tėvynės gerovę.

P. S.

SKAITLINGAI ATSI-LANKYKITE.

LDS. N. A. Apskritys su-rengė gerb. svečią iš Lietu-vo M. Bagdonui Lietuvos Darbo Federacijos įgalioti-niui ir Lietuvos Steigamojo Seimo nariui prakalbų marš-rutą. Prakalbos darbinin-kiškos ir į jas darbininkai turėtų skaitlingai atsilanky-

Kalbės šiose kolonijose:

NASHUA, N. H. —
22 d. sausio, 1:30 val. po pietų.
MANCHESTER, N. H. —
22 d. sausio 6:30 val. vakare.

LAWRENCE, MASS. —

23 d. Sausio.

HAVERHILL, MASS. —

24 d. sausio.

HUDSON, MASS. —

25 d. sausio.

WORCESTER, MASS. —

26 d. sausio.

FITCHBURG, MASS. —

27 d. sausio.

GREENFIELD, MASS. —

28 d. sausio.

ATHOL, MASS. —

29 d. sausio, 7:30 v. vak.

GARDNER, MASS. —

Sausio 29 d. 1:30 v. po pietų.

WESTFIELD, MASS. —

30 d. sausio

LDS. N. A. Apskričio Valdyba:

Pirm. V. Kudirka,

Rašt. A. Navickas.

L. D. S. CENTRO VALDYBOS

ADRESAI

DV. VADOVAS—Kun. F. Kemėsis,

1313 Westminster Ave.,

Detroit, Mich.

VRMININKAS—M. Abračinskas,

187 Ames St., Montello, Mass.

VICE-PRM.—M. Zukauskaitė,

1 Grimes St., Boston 27, Mass.

SEKRETORIUS—A. F. Kneizys,

306 Broadway, Boston 27, Mass.

12DININKAS—J. Glineckis,

306 Broadway, Boston 27, Mass.

12D. GLOBEJAI—Rev. J. Bakšys,

46 Congress Ave., Waterbury, Ct.

J. Krivutė,

53 Brook St., Lawrence, Mass.

O. Monkevičiūtė,

126 Windsor St., Cambridge, Mass.

SKAITYTOJŲ KAMPĖLIS.

LIETUVOS VALDŽIA PER DAUG KRITIKUOJAMA.

Ar jums neširo, kad per daug Lietuvos valdžia kritikuojama įvairių opozicijos laikraštinių ir šiaip veikėjų? Rusų laikais niekas nedrįso nei išsižioti prieš įvairius persekiojimus ir įvairius tautos turto eikvojimus, bei netvarumą. Tamsesnieji žmonės manė, kad valdžios nei būte nėra. Dabar gi jie žino apie valdžią kad tai yra sukūdyti, apsilėdėlių būrys. Žmogus dažnai pamano ar išsiomoka kokią sukūdytą valdžią remti, kaip tik saviškis tai ir sukūdyti. Ar negražia būtu kad būtų tokių ponų valdomi, ar tai lenkų ar tai rusų, jie savo turto turį užtektinai, nereikia jiems nei iš mūsų lupti. Man širode kad jie taip mano. Ir aš jų nekaltinu. Aš kaltinu mūsų partijų partijų peštukus. Aš nesakau kad partijos neturėtų gerų pusių, bet daug jos turi ir blogų, blogiausia tai tas kad kiekviena iš jų stengiasi pastatyti savo oponentą. Kuoblogiausioje šviesoje. Žmonės gerų jų pusių negali matyti, mato tik blogiasias — per dūmus kalnų nemato. Kai būtų gerai, kad atsirastų žmonių kaip nors išsigaudo partijos pinklių. Kad tai atsirastų idealingų žmonių būrys su kapitalu ir uždėtų savo laikraštį, kuris nesimaišytų nei į vienos partijos reikalus, kad ignoruotų kritikuojančius partijos pamatais raštus, ir kad rinktų žmones į krūvą, kuriems ne partijos bet darbas tėvynės naudai rūpėtų. Jie būtų kritikuojami, bet jei nekreiptų dėmesį į jų kritiką, man rodos galėtų net ir priešus prieš save patraukti.

Amerikoje mes turime kelią didelį laikraštį. Jie visi moderniški gražūs. Bet neveziant jų pasisventimo, aš visgi skaitau, kad „Saulė“ daugiau yra naudos atnešus mūsų visuomenei neg kai kurie tų moderniškių laikraščių. Anaipol aš nesutinku su „Saulė“ laikyti žmones nemokančiais lietuviškai skaityti ir laikyti insikibus savo senoviškos rašybos, bet jos tonas konstruktivis — ji paduoda kelią žinučių, duoda vieną kitą apysaką, juoką ir t. t., pratiną žmogų prie skaitymo, o kad tinkamose rankose ir ragintų prie idealo. Dabar gi mūsų laikraščiuose ką mes matome. „Tėvynė“ studijuoja vien „klerikalus“. Kunigų gospadinų laikai perėjo, tai dabar jie užsiima išrodyti savo skaitytojams kaip blogi tie klerikalai. Kai kurie skaitytojai gal ir mano, jog tie klerikalai ir yra baisiausi baubai. „Naujienos“ iš vienos pusės studijuoja komunistus iš kitos klerikalus, „Kelivės“ taip pat, „Žinios“, „Vilnis“ Jungelionį ir Grigaitį. Tie gi „Naujienose“ neužmiršta gerokai atsimokėti Strazdui ir Ko. „Draugas“ pliekia socialistus, „Darbininkas“ „sandariečius“ ir jų draugus, „Vanagas“ su „Žvaigžde“ ugnimis spiaudo ant progresyvių katalikų, „Garsas“ ieško ar neris ko prieš Janušo ir jo sebrų darbelius. Abėnai mes matome kad Amerikos lietuviški laikraščiai daugiau rašo apie savo priešus neg apie save ir Lietuvos tautinius idealus. Mes skaitytojai sužinome iš savo laikraščių kokie baisūs būžiai yra kitų partijų žmonės, apie gerąsias puses tų žmonių mes beveik nieko nežinome. Nebereikalo mūsų žmonės taip silpnai temia idealingesnius sumanymus. Koks čia man išrovimas remti sumanymus kurių priešakyje stovi įvairūs būžiai. Jei kuris ir negavo dar sukūdas, išdaviko ar šnipio vardo, bet jei jis yra veikėjas anksčiau ar vėliau jis juo taps. Kaip gi gali žmogus pasitikėti tokiems?

Studentas.

AR GI TIEK TEISMANO.

Kai pažvelgi į tautininkų ar socialistų laikraščius, pasizirti ką jie rašo, tai ir paprastam žmogui turi aišku būti, kad jais gali indomauti tik tie, kurie nori pamatyti, kaip paikai jie nutaizija. Štai jums pavyzdys iš Brooklyno

„Vienybės“ num. 48 m. Ten redaktorius parašęs pastabą ant galvų Puryckio-Gabrio sėbrija. Kiekvienas numano, kad Puryckini drąsiai prikišama šmugelavimas, o paskui prikišiojama sėbravimas su Gabriu ir išvada šifokia daroma: „Dabar dar pasiskėja ir ta priežastis: kodėl Lietuvos vyriausybė taip nedraugiskai yra nusistatiusi į pagražintus amerikiečius? Dėlto, kad apsiestiesi amerikiečiai visuomet buvo ir yra nusistatę prieš Gabrio tamsią politiką. Suprantama, kad šitas nepatiko kun. Puryckini ir jo šalininkams. Ir jie „kalatojo“ amerikiečius.“

Še tau dalykas ir išrištas. Žinome, kodėl Lietuvos vyriausybė „kalatoja“ amerikiečius. Amerikiečiai Balutis, Šinkus, Bradčulis, Mikas Petrauskas, Tamas Romanavičius, Jonas Žilius, Jonas Romanas ir daugybės kitų buvo „iškalatoti“ iš Lietuvos ir pavirinti „Vienybės“ redzibatoriaus išvada. Je, tai Gabrys-Puryckis valdė Lietuvą, kaip Lenin-Troekis Rusiją.

Dar žodelis apie Gabrij. Per daug nuo jo lai tautininkai nespūto. Kuomet tuli laikraščiai Gabrijui pradėjus veikti Paryžiuje jį smerkė, tai pati „Vienybė“ už jį užsistojo ir Gabrys „Vienybė“ rašinėjo. TMD. samdė jį suredaguoti Kudirkos, Strazdelio ir gal kitų rašytojų raštus. Tik kuomet Gabrys truputį daugiau rėmėsi katalikų visuomene, tai tautininkai kai nuo jo nusigręžė. Katalikai nuo jo atsigręžė, kuomet jo laiškas Kapsukui išėjo aikštėn. Tai, žinoma, buvo skandalas. Bet ar ne skandalas, kad visokie tautininkai su raudonaisiais Petrogrado seime balsavo prieš Lietuvos nepriklausomybę?

Juk tuos dalykus žino kiekvienas skaitantis laikraščius. Tik laisvamanių laikraščių redzibatoriai skaito savo skaitytojus per mulkus ir rašo nesąmones.

Ex-laisvamani.

DŽIAUGIASI „DARBININKU.“

Shrewsbury, Mass.

Gerbiamejė:—

Su šiuo laišku prisijunčiu čeki ant \$3.00 už prenumeratą. Malonėsi šuntinėt „Darbininką“ tris kart savaitėje. Negaliu užlyti nepasakius, kad labai mėgtu skaityti „Darbininką“. Todel gi ir pasiskiriu sau už organą. „Darbininkas“ suteikia teisingiausias žinias iš viso pasaulio. „Darbininkas“ atremia visokius laisvamanių šmeižtus, neteisingus užspūdinėjimus ant mūsų katalikų ir mūsų dvasiškų vadovų. Todel gi patariu kiekvienam skaityti ir platyti „Darbininką“. O tuomet tik mūsų tamsios mintys prablaivės ir mūsų priešai laisvamaniai nedrįs mus šmeižti. Matys, kad jau mes esame susipratę ir pažįstam vilkus avies kaily. Juk ir dabar mes skaitydami „Darbininką“ įvarom nemaža laisvamanių kinkų drebejimą. Jau ir „Amerikos Lietuvis“ likos kai ant vėjos kojos žmogus po medžių nori užleisti jauniesiam vietą. Mat nuo didelio nosies varvėjimo ir kinkų drebejimo labai sunegalėjo protiškaiki.

Ona Vasilienė.

SUTEPTAS RŪBAS.

— Neverk sesute, neverk mergele, savo baltąjį rūbą išplausi, plėmos, kurias puotoje padarei išnyks ir vėl jis liks baltas gražus, ir vėl džiaugsis visi, gerėsis jo skautumu. Neverk sesute, neverk jaunoji!..

— Netiesa, berneli, netiesa broleli, rūbą motuše išplaus, išbaltins, plėmos išnyks, bet bus jau plautas, nenatūras rūbas. Išnyks plėmos, pražus sutepimai, bet mano sieloje nuoskauda paliks!

M—a.

MUZIKA INTAKA I ŽMOGAUS SVEIKATĄ.

Vienas žymus gydytojas kartą pasakė, kad tikėjimas į Dievą yra svarbiausias pamatas žmogaus sveikatai. Tasai gydytojas nebuvo jokių kunigų, nei šiaip didžiųjų religinių žmogų, bet buvo daktaru. Težiau šia išmintingo žmogaus mintį pareiškiant prisieina pažymėti, kad daug rasis žmonių, kurie šiai tiesai prieštarau.

Kad parodyti tokiems, kodel ir kaip tikėjimas stiprina žmonių sveikatą, tai reikia, nesiekiant spiritualizmo, pasakyti, kad viso — pirmiausiai tikėjimas suteikia žmogui viltį, arba kitais žodžiais tariant, duoda ramybę.

Težiau tik šitiek pasakius dar dalykas netampa galutinai nušviestu. Čia būtina reikia pažiūrėti, kas daugiausiai yra priežastimi žmogaus nesveikatos.

Šito ieškant mes, sekdami dalyko žinovus, pamatome, kad žmogaus sveikumas arba negalė daugiausiai prigul nuo jo nervų stovio jeigu žmogaus nervai yra tvirti arba suirę, nuo to priklauso ir jo abėnais sveikatos stovis.

Taigi, žinant šitą, reikia dabar žinoti, ir kas turi svarbiausią įtaką ant žmogaus nervų stovio. Gal, sakysime, stiprių nervų palaikimui užtenka medžiaginių dalykų, kaip tai nauisto. Žinoma maistas yra pamatinė gamtos teisyklė, viešok nervų stovis nesiremia tiesiog ant maisto. Tam reikia, prie maisto, dar ir ko kito, būtent dvasinės arba moralės intekmės.

Dabar susidureme su klausimu, kas tą dvasinę arba moralę intekmę daugiausiai į žmogaus nervus padaro. Čia didis išminčius turėtų pasakyti, kad šitokios jėgų ir nervų sudarimui pirmiausiai turi galę du dalykai: tai viltis ir ramybė.

Viltis ir ramybė yra galin-gais veiksniais kontroliuojančiais žmogaus nervus, per tai kad tie du dalykai žmogaus dvasioje yra jėga gimdanti ir palaikanti žmoguje harmoniją. Čia gi bile gydytojas galėtų pridėti, kad kur yra žmogaus dvasios harmonija, ten yra tvirtybė, arba, kitaip sakant, sveikata. Mes patys žinome tą, kad desperacija gimdo priešingas pasekmes.

Bet man savo straipsnelio antgalvyje paminėjus muziką toliaus rašant prisieina ir pakalbėti apie tai.

Imanties apibūdinti muzikos vertę žmogaus sveikatai tenka pabrėžti tą, kad kas pasakys, kad būvo apie tikėjimą sanrišę su žmogaus sveikata, ta patį reikia pasakyti ir apie muziką. Kaip tikėjimas į Dievą yra dvasiniui žmogaus suraminimo veiksniumi, taip muzika yra dvasiniam žmogui suraminimo veiksniumi. Nors muzika savo garsais nėra užčiuopiama, nė matoma, kaip koksa medžiagos šmotas, vienok savo veiksmu ant žmogaus girdėjimo pajautimo ji yra jėga ir, kaip tokią, turi į klausančius didelę įtaką, kaip kad turi intekmę kur prižiasta elektros jėga, kuri taipgi nėra matoma, nė užčiuopiama, kaip po medžiaga, bet tik tai kaip jėga.

Taigi, priskaitant muziką prie jėgos ir tai galingos jėgos tokios jėgos, kokios galybės išmatavimui, dar didžiausi pasaulio galūnai nėra išradę jokio instrumento, reikia pasakyti, kad ji turi ir atlikti kanors į žmogaus jausmus, arba, teip tariant, turi būti jos veiksmo pasekmės. Mes žinome, kad muzika sutartinė — harmonizuota, veikia stipriai į žmogaus jausmus; kad žmogus po muzikos garsų intekmę tiesiog tampa kaip ir užhipnotizuotu arba apnykusiu kokių tai dangiškių sapnų — svajonių.

Jeigu šitokia galybė turi muzika ant žmogaus jausmų, tai aišku yra, kad ji nemaža reikškimą yra ir žmogaus sveikatai. Ką mes augčiau girdejo-

me apie gydytojus, ką čia noretume išgirti apie muzikus. „Gilius muzikas pasakys, kad muzika savo harmonizuotais balsais žmogaus nervams yra tuomi kuomi tam yra jo viltis bei tikėjimas. Tai reikia suprasti, kad muzika stiprina žmogaus nervus, ramindama juos. Ramindama muzika žmogaus nervus, ji suteikia jam nieko daugiau, kaip tik pilną harmoniją; desperacijai nėra vietos po intekme muzikos.“

Suprasdami, kad muzika savo veiksmu žmogui teikia tą patį, kas yra ramybė, mes jau nusimanome, kokia intekmė toji dieviškoji kalba turi ant mūsų sveikatos. Jeigu žmogaus nervų nuvargimas, arba ju suerzinimas persidirbimu ar nuolatiniams rūpesčiais bei susikrimtimais neturėtų savo pasekmių ant jo sveikatos, tai muzikos vertė sanrišę su sveikata galėtų būti sumažinama. Bet žinant, kad pagal žmogaus nervų stovio yra ir jo sveikata, tai muzikai, kaip to nervų ramintojai, reikia pripazinti didžią galę. Tik tai turėjo laimės pajusti dainos garsų galybė žmonės galėtų stoti patikrintojais šių minčių atsakomingu mo. Jei muzika švelnina žmogaus jausmus, tai ji neapkalnuojamai yra jam brangi; kaip jo sveikatos tvirtintoja.

Antanas Losius

PASTABŲ PLUOSTELIS.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖS BOSTONO OFISO VEDĖJŲ PAREIŠKIMAS.

Blogos valios žmonės, pasirinkę negražų ir nešvarų įrankį šmeižtą, pradėjo skleisti Bostono apeliokėse ir kitur klaidinančių žinių apie Lietuvų Prekybos Bendrovę. Jų noras ir tikslas aiškus — kenkimas ir ardykimas to svarbaus darbo, kurį varo Lietuvų Prekybos Bendrovė Amerikoje ir Lietuvoje ir kuriam keli tūkstantčiai Amerikos Lietuvių sudėjo kelis šimtus tūkstančių dolerių kapitalo. Moralės ir legalės atsakomybės neįausdami, Bendrovės priešai, jei galėtų, vandens šaukšte paskandintų visus sumanymus ir darbus Lietuvų Prekybos Bendrovės vyknamus Lietuvos ekonomijos srityje-Lietuvos ir pačių šeripinkų naudai.

Su Bendrovės šmeižikais Lietuvų Prekybos Bendrovės ofiso Bostone vedėjai neis į ginčus, nes ginčai ir diskusijos su blogos valios ir kreivos sąžinės žmonėmis nepadarys garbės Lietuvų Prekybos Bendrovei. Ši pareiškimą vedėjai rašo tik Lietuvų Prekybos Bendrovės šerinininkams, prieteliams ir remėjams, kurie jaučiam, yra tų negražių paskalų suklaidinti (tikimės mažuma) ir pradeda nerimauti. Šiuomai pareiškiame gerbiamų šerinininkų, prietelių ir remėjų žiniai, kad Lietuvų Prekybos Bendrovės reikalai, juos ištirus „Cooley and Marvin Certified Public Accountants“ ir direktoriams yra geri. Blogumai, kurie buvo, baigiami prašinti ir Bendrovės finansai šiandien yra vedami taip, kaip reikalauja Bendrovės, valstybės ir valstybės įstai-

gų įstatymai. Apie tai galės šerinininkai persitikrinti Lietuvų Prekybos Bendrovės metiniame šerinininkų susirinkime, kuris šimet įvyksta Kovo 14 dieną. Jei susirinkimui atėjus, da pasirodys kokių negerumų, šerinininkai galės patys savo išvadas ir nutarimus padaryti.

Aplamai Bendrovės reikalai imant ir pirmon galvon statant Bendrovės gerovę, galime ir turime teisės griežtai pasakyti, kad Bendrovės šios dienos stovis toms paskaloms ir prasimanymams neduoda pagrindo ir kad būtų kur kas sveikiau ir naulingiau Bendrovei, o teipgi ir šerinininkams, jei jie rimčiau į dalykus pažvelgtų, neklausytų įvairių prasimanymų, bet visomis galimomis pajėgomis stotų Bendrovės talkon ir toliau vartytų teip gražiai ir naudingai pradėtą Bendrovės darbą. Sutartino darbo reikalauja Bendrovė ir jos pradėti gyveniman vykinti sumanymai.

Prie progos čia pranešame šerinininkams, kad jau baigiamą tvarkyti dividendai ir teikia šerinininkams bus, nerukus išsiuntinėti ir kad Jonas J. Romanas grįžta iš Lietuvos su pilnomis žiniomis apie padarytus Lietuvos įvestmentus ir kartu atsi-veža atskaitas, kurias pristatys ir šerinininkų metinį susirinkimą.

Šio pareiškimo, manome užteks šiuo tarpu. Metiniam šerinininkų susirinkimui esant arti, nematome reikalo spaudoje plačiai Bendrovės reikalų aiškinti.

Dar kartą kviesdami šerinininkus, prietelius ir remėjus talkon bendram reikalui, iekame

Su gilia pagarba

Lietuvių Prekybos B-vės Vedėjai Amerikoje

Anthony O. Shalna,
A. B. ir L. L. B.
Vice-Prezidentas.

Daniel P. Desmond,
Auditor.

Jonas E. Karosas
laikmai einas sekretoriaus pareigas.

AUJOSIOS ANGLIJOS L. D. S. APSKRICIO VALDYBOS ANTRASAI.

irm. — V. J. Kudirka,
37 Franklin St.,
Norwood, Mass.

ice-pirm. — M. Žukauskaitė,
1 Grimes St.,
So. Boston, Mass.

ašt. — A. J. Navickas,
58 Heaton Ave.,
Norwood, Mass.

adininkas — M. Abračinskas,
187 Ames St.,
Montello, Mass.

LDS. N. Y. ir N. J. APSKRICIO VALDYBA.

Pirmininkas — A. Kazlas,
56 New York Ave.,
Newark, N. J.

Vice-Pirmininkas — P. Rupainis,
30 Warwick St.,
Newark, N. J.

Raštininkas — A. J. Dymta,
222 So. 9th St.,
Brooklyn, N. Y.

Organizatorius — A. Mierninkas,
10 Harrison St.,
Paterson, N. J.

SUSTOK IR SKAITYK!

Jei nori sužinoti apie įvairius pasaulio atsitikimus, skaityk laikraštį „Perkūną.“ Ką visi tavo namai būtų linksmi parsitrauk vieha numeri, o ne sigailėsi.

Jeigu nenori nusidėti Perkūnui dievačiui tai užsirašyk sau, draugams, arba užrašyk Lietuvą savo giminimams, kaip Kalėdų dovaną. Kainą metams

\$1.50; pusė metų 85 centai „PERKŪNAS“

366 Broadway,

Boston 27, Mass.

VAIKŲ PASAKA.

Buvo kitą kartą kalnas, ant to kalno miškas, tame miške miške buvo trobelė, toje trobelėje gyveno bobelė, turėjo baltą avelę; baltą avelę — vėl pradė sime nuo galo....

EXTRA!

NEPRALEISKITE PROGOS.

Ką tik atėjo iš Lietuvos šuntinys, Lietuvos Valstybės, Žemaičių, Gedimino, Vytauto ir Lietuvos senovės pilių ženklų.

Tie nepaprastai gražūs ženklai yra atvirlaiškių formoje, kurių eina 40 į vieną sąsiuvinį. Kiekvienas minėtas ženklas, reiškia kokią nors atskirą miestą, pilį, apskritį, Lietuvių Valstybę ir kaip kuriuos mūsų tautos didvyrius. Štai tų istoriškų ženklų reikšmė:

1. Lietuvos ženkli.—Vytiš.
2. Žemaičių ženkli.—Meška
3. Gedimino ženkli.—Stulpai
4. Vytauto ženkli.—Skydas
5. Vilnius.
6. Kaunas.
7. Gardinas.
8. Šiauliai.
9. Marijampolė.
10. Geranainys.
11. Telšiai.
12. Jurbarkas.
13. Viekšniai.
14. Ariogala.
15. Kernava.
16. Rokiškis.
17. Rietavas.
18. Alytus.
19. Babilas.
20. Ašmena.
21. Skirsnemunė.
22. Baisogala.
23. Vilkaviškis.
24. Kalvarija.
25. Daršuniškis.
26. Pūnia.
27. Šuvalkai.
28. Biržai.
29. Raseiniai.
30. Seduva.
31. Veliuona.
32. Žiezmariai.
33. Kiedainiai.
34. Maišiogala.
35. Lyda.
36. Žasliai.
37. Valkininkai.
38. Daugai.
39. Plungė.
40. Balninkai.

Kas prisijus vieną dolerį (\$1.00), tam tuojaus pasiūsime 40 tų gražių ženklų (visą sąsiuvinį). L. D. S. nariams po 85c.

Tai gi pasiskubinkite įsigyti kuogreičiausia, nes nedaug jų teturime. Pinigus siųskite:

„DARBININKAS.“

366 W. Broadway, Boston 27, Mass.

GERIAUSIA KALĖDŲ DOVANA GIMINĖMS AMERIKOJE AR LIETUVOJE TAI

„DRAUGAS“

Viehintėlis visuomenės, politikos ir literatūros katalikų dienraštis, nepartijinis, tautinėje dvasioje vedamas.

„DRAUGAS“ paduoda naujausias ir svarbiausias žinias iš Lietuvos ir viso pasaulio.

„DRAUGAS“ stropiai seka pasaulio politiką ir turi savo nuolatinį korespondentų ir bendradarbių Anglijoje, Prancijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Lietuvoje ir kitur.

„DRAUGAS“ turi idomių priedų: „Darbininkų Naujienos“ kur praneša žinių iš darbininkų gyvenimo ir jų reikalų gina.

„DRAUGAS“ deda lengvai suprantamų mokslo straipsnių priede „Genys margas — pasaulis dar margsnis.“ Čia ir skanaus juoko gali rasti pažvelgę į „Juokų krepšelį.“

„DRAUGAS“ yra blaivinkų rėmėjas, užleides jiems „Blaivybės Dirvą.“

„DRAUGAS“ nufolat deda idomių apysakų, laiškų, feljtonų.

„DRAUGAS“ sandarbininkų žymiausi Amerikos ir Lietuvos rašytojai, politikai bei veikėjai.

„DRAUGAS“ skelbiami rimčiausi bankai, bendrovės ir kit tos panašios įstaigos.

„DRAUGO“ KAINOS

LIETUVOJ:	AMERIKOJE:
Metams \$8.00	Metams \$8.00
Pusei metų 4.00	Pusei metų 3.00
3 mėnesiams 2.00	3 mėnesiams 1.50

Kiekvienam užsirašiusiam „Draugą“ metams ar pusei metų duodame puikų „Draugą“ sieninį kalendorių. Šiaip perkant kalendorius kainuoja 25c.

„LAIVAS“

Savaitinis dvasios reikams skiriamas laikraštis. Jame ras kiekvienos savaitės Lekcijos ir Evangelijos paaiškinimą ir šiaip gražių katalikiškų žinių ir pasiskaitymų.

KAINA:

Metams \$1.50
Pusei metų75

Užsisakant adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING COMPANY

2334 SOUTH OAKLEY AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE.

GARDNER, MASS.

Sausio 3 d. Gardneriečius ap-
lankė brangus svetys gerb. kun.
P. Garmus su gerb. kun. A. Pet-
raitė, Atholio klebonu. Gerb.
kun. Petrakis pratarė keletą žo-
džių ir perstė kalbėti kun. P.
Garmui. Kalbėtojas daug indon-
nių atsitikimų papasakojo apie
Lietuvos padėtį. Žmonių buvo
susirinkę daug ir visi ramiai už-
silaikė. Nebuvo tokio kalbėtojo
kaip gerb. kun. P. Garmus. Ta-
rytum žmogus jautiesi kaip Lietu-
voje esąs. Ilgai neužmirš Gard-
nerio lietuviai katalikai kun. P.
Garmaus žodžių. Gerb. kun. kal-
bėjo apie 4 val. ir kad būtų kal-
bės per naktį, tai žmonės ne-
būt nusibodę. Vienas juokingas
dalykas buvo, kuomet vienas ko-
munistų lyderis laukė iki, užsi-
baigęs prakalbos ir paklausė iš kur
žmogus atsirado. Iš to visiems
juoko buvo.

Aukavo sekantys Lietuvos bo-
nais po \$50.00; J. ir L. Teresia-
vičia ir J. ir M. Kukuškaitė.
Pažadėjo Lietuvos bonus: O.
Šerkšnienė, U. Parmerauskienė,
Petr. Juzukevičienė, J. ir N. Pet-
rauskai, G. Genaitienė.
Grynais po \$2.00: V. Šiukėvi-
čius, J. Juzukevičienė, Laur. Ki-
šielius, A. Nakutis, J. Gikis, J. Pet-
rauskas.

Po \$1.00: A. Čivas, J. Onikis, P.
Čivinskas, J. Lukoševičius, J.
Vaitkus, A. Mickūnas, A. Budris
A. Dofkontienė, K. Šimkūnas, J.
Tomkevičienė, J. Deveikis, Alen-
Maciūnaitė, E. Butėnienė, O. Ge-
naitienė, J. Reizys, J. Marinkė-
čius, A. Marcinukas, J. Likas, J.
Skorka, Ig. Karlonas.

Iš viso \$386.75.

SO. MANCHESTER, CONN.

Šitas miestelis suvis mažas ir
mažai kas apie jį rašoma. Tartum
čia nieko ir neveikiam. Bet čia
reikiama ir dirbama, tik ma-
rašoma.

Tai Raudonojo Kryžiaus Rėm-
yriaus nuveikti darbai 1922
metos gerų tėvynainių pasi-
darbavimu numesta 36 poros
panėkų ir 3 poros pirštinių. Sta-
jų vardai:

S. Struvenis 5 poros panėkų ir
3 pora pirštinių.

F. Motiejūnienė 3 poros panė-
kų.

V. Petraitienė 3 poros panėkų

O. Tamošaitienė 3 por. panėkų.

R. Maciūnienė 3 por. panėkų.

K. Karpuskienė 3 poros panėkų

A. Strimaitienė 3 por. panėkų

V. Kvasienė 3 por. panėkų.

M. Žemaitienė 3 por. panėkų.

M. Kupčiūnaitė 2 por. panėkų

E. Tamošaitienė 1 por. panėkas

E. Petraitienė 1 porą panėkų

Tariu visom širdingai aciu už jų
sąjūdį ir pasidarbavimą. Kitą sykį pa-
rašysiu daugiau.

P. A., buvęs raštininkas

LEWISTON, ME.

Abejose svetainėse kaip L. L. G.
G. taip ir Šv. Baltramiejaus kazi-
ruojama iki vėliausios nakties. I-
ne tik subatomis, bet ir šokių
vakarais. Kiek teko girdėti iš tu-
pau kaziminkų lūpų, būk jie di-
dele naudą atnešę suėdami ir sve-
talinę kaziuroti. Gal kiek tame y-
ra ir teisybės, nes susiedami kas
vakaras išrinko cigarečių pokus ir
minkštų gerimų išgeria. Tas pa-
lieka dėl užlaikymo svetainės. Bet
pažinękime, gerbiamieji, kiek mes
žibalo veltui išdeginame, o kiek
mes nemalonių pasidaro ir ne-
sutikimų tarpe savo šeimynų, ne-
dėdami iki vėlumo nakties. Mums
nei kiek nestebėtina kad D. L. K.
G. svetainė kaziuroja per nak-
tį, nes ten didžiulė priguli lais-
vamanių, komunistų ir kitokių
ampanių. Jie neturi savo sve-
tinė knygyno. Žinome, kad jų
švietimui tereikia netikėti į-
vė, pėtyčio su mėsa valgyti,
ti! bažnyčia ir viskas. O jei
ta moka pašmeižti katalikus,
muznyti prieš Dievą, tai tas yra
juos nepaprastai mokyta. To-
al, kam jiems knygyno.

Me-gi draugai Baltromiejiečiai

turim šalintis nuo tokių blogų pa-
pročių. Imkimės už naudingosio
ir kultūringesnio darbo. Juk mes
turime savo svetainę didelį kny-
gyną. Naudokimės juimi. Svies-
simės, parsitraukime gerų laik-
raščių.

Mylintis Teisybę

HARTFORD, CONN.

Gerame stovyj.

Sausio 15 d. 1922 šv. Trejybės
parapijos klebonas kun. J. Ambo-
sas davė smulkesnišką atskaitą
rba raportą 1921 metų parapijos
ajamų ir išlaidų. Buvo skaity-
as kiekvienas centas iš kur atė-
o ir kur išmokėta.

Bet aš tik pažymėsiu, kad per
10000 metų pajamų buvo virš
10000, išlaidų buvo apie \$7,000,
es buvo daug taisyta kaip apie
pažnyčia, taip ir namai, kurie pri-
lauso parapijai.

Parapija jokių skolų neturi ir
inų bankoje jau yra \$11,000.00
arapijos visa nuosavybė kaip
diesto yra apskaičiuota \$100,000.
lebonas pareiškė, kad ankščiau
r vėliau bus statoma mokykla.
akė, gal kas iš parapijų paei-
autų, kad bažnyčia būtų užbaig-
ta, bet kas iš to būtų kad ir turė-
me gražią bažnyčią o nebus kas
m eina, nes iš Lietuvos jau ne-
tvažiuoja ir kaip ilgai bus užda-
ta emigracija, niekas nežino, o
ia angantinis grėsia, ištautiji-
as. Tai-gi pirmu rūpesniu bus
mokykla.

Reporteris.

WANAMIE, PA.

Ir mūsų kampelis kruta-juda
ausio 2 d. vakare Franko svetai-
nėje turėjome prakalbas. Kalbė-
o svečias iš Lietuvos Mikas Bag-
onas. Kalbėjo net dviem atve-
is. Kalba buvo indoni, nes bu-
o padidintos svarbesnės Lietu-
os gyvenimo sritys ir visa tai bu-
o atspasakota gyvai, vaizdžiai ir
uosiirdžiai.

Mes wanamiečiai nebeatamena-
je kada turėjome toki galybį kal-
bėtoją.

Tik labai gala, kad maža klau-
ytojų susirinko. Svarbiausia ga-
riežastis ta jog mūsų kolonij-
elis kartus buvo apvilta, nes pa-
izadėjusieji kalbėtojai neatvyk-
avo. Tai-gi toks vieno kito pa-
ielgimas ir kitiems reikalą paga-
ina.

Buvo renkamos aukos Kr. De-
mokratų reikalams.

Aukavo:

Kun. J. Miliauskas\$3.40

Po \$1.00: Jonas Ulevičius, Ka-

ys Vaitūnas, Adomas Linkas

Antanas Ambrozaitis, Stasys Ju-

ijonas, Juozas Brukas, Antana-

fažeka, Vincas Šerkšnas, Jonas

šiliauskas, Jurgis Jančaras, Juo-

as Kvedaravičius, Jokūbas Ur-

aitis, Pranas Zebraskas.

Smulkiais sumesta \$3.60.

Taigi viso paaukota \$20.

Prakalbos buvo surengtos gerb.

lebono kun. J. Miliausko pastan-

omis.

K. V.

PLYMOUTH, PA.

Sausio 5 d. vakare pobažnytinė-
e svetainėje įvyko prakalbos
kalbėjo svečias iš Lietuvos Mikas
Bagdonas. Del blogo oro žmonių
susirinko labai mažai. Vis tik Kr.
Demokratų reikalams sumesta ke-
i doleriai.

Aukavo:

Jonas Rinkevičius \$2.00.

Po \$1.00: Vladas Kelmelis, Vin-

centas Rakauskas, Juozas Ketli-

kas, Juozas Batvinskas.

Smulkiais \$1.00.

Kalbėtojas labai patikęs ir kaip

tenka girdėti vietos veikėjai yra

pasiriję dar kartą pakviesti M.

Bagdoną ir tokiu būdu duoti pro-

gos mūsų kolonijos gyventojams

išgirsti indonių jo kalbų.

Ant. Rupeika.

SUGAR NOTCH, PA.

Naujųjų Metų dieną po pietų

suomenė neklausė ir neklausys UŽ

gerb. klebono kun. J. Šupšinskotą, valio lietuviai katalikai ir vi-

rūpesniu pobažnytinėje svetainė-
je įvyko prakalbos. Kalbėjo Mi-
kas Bagdonas. Jis savo kalboje
paaišė Lietuvos vidaus gyvenima,
o taip pat stambesniųjų partijų
darbus Lietuvoje. Kalba buvo pa-
jvairinta indoniomis pavyzdžiais ir
vaizdžiais. Sprendžiant iš ūpo
klausytojams kalba patiko ir li-
ko labai patenkinti.

Susirinkusieji pritardami katali-
kų darbams Lietuvoje paskubom-
is Kr. Demokratų reikalams
sumetė apie kelias dešimtis doli-
rių.

Iš stambesniųjų aukų pažymė-
tina auka gerb. klebono kun. J.
Šupšinsko, kursai paaukavo \$20 ir
ateityje pasižadėjo tų reikalų ne-
užmiršti.

Pr. Pauliška.

SCHENECTADY, N. Y.

Lietuviai gražiai pasirodė.

L. D. L. D. su laisv-sandariečiais

rįžosi pakenkti, bet nepavyko.

\$801.15 Universitetui.

Lietuvių Schenectady yra neper-
laugiausia. Šiose dienose didis
darbo laikas. Tačiau vietos
lietuvių nenusimė. Jie turi i-
steigę keletą katalikiškųjų dr-
ų ir turi savo bažnyčią — Šv.
Kryžiaus vardu. Gerb. kun. A.
Tamošaitis laiko mums pamaldas
jau nuo rugpjūčio mėn. 1921 m.
Parapijos stovis ir tvarka geriau-
sia palaikoma.

Šių metų sausio 9 dieną teikėsi
pas mus atsilankyti augstas sve-
čias didžiai gerb. kun. Pranas Gar-
mus su prakalbonis Katalikiško-
o Lietuvos Universiteto reika-
lais. Lygiai 7:30 val. vakare pa-
rapijinė svetainė buvo kupina

gerb. kun. A. Tamošaitis, paai-
škinęs apie lietuvių katalikų vei-
kimo svarbą, pakvietė didžiai

gerb. svečią kun. Praną Garmų
užimti kalbėtojus vietą. Susi-
rinkusieji neaptildomais dely-
joms laisvai entuziastiškai pasveiki-
no didžiai gerb. svečią. Po to

prasidėjo turininga, iškalbinga ir
žavėjanti jo kalba. Kiekvienas
kurs girdėjo jo kalbą, gavo gra-
žiausių įspūdžių, kurie užsiliks ant

visados klausytojų atmintyje.

Čia reikia pastebėti, kad buvo
puikiai suorganizuota L. D. L. D.
ir laisv-sandariečių gauja pa-

pakenkti prakalbos. Mat, jų
„draugė“ E. N. Jeskevičiūtė, ro-
los „Motery Balso“ redaktorė

pirm laiko apvynėjo aplinkines
kolonijas šmeiždama didžiai gerb
svečius: kun. Pr. Garmų ir kun.
Pr. Būmšą. Bet to gi viršui minė-

tosios gaujos keletas turėjo net
brauningus. O jų visų „vady-
tus“ yra atsižymėjęs Rusijos So-

vietizmo šulais ir vietos L. D. L. D.
pirmininkas A. Gudžinskas. Bet
pamatė tvarkos dabočius ir gir-

dami nesugrįžamam mūs ger-
biamo kun. Pr. Garmaus argu-
mentus, nebeįsibėgėdami ilgiaus

rausti, iš gėdos prasišalinę vieni
po kito iš svetainės. Minėtasis A.
Gudžinskas turėjo po pirmosios

svečio prakalbos užduoti klau-
simų, bet nelaukęs galo, išdūmė.

Kad ir didis nedarbas, kad ir
L. D. L. D. su laisv-sandariečiais

rįžosi pakenkti, tačiau vietos lie-
tuviai katalikai, kad ir mažas, bei

susipratę būrelis, duosniai auka-
vo Katalikiškajam Universitetui
Lietuvoje. Didžiai gerb. kun. Pr.

Garmus pareiškė, kad gerb. kun.
A. Tamošaitis Amsterdamė jau

aukavo \$100.00 ir čia dar aukoja
ekstra \$50.00 Universitetui, susi-
rinkusieji garsiai plojo ir padidin-

tu ūpu parodė savo širdžių duos-
numą paukodami \$801.15 Katali-
kiškajam Universitetui Lietuvoje.

Be to gi girdėjosi, kad kai kurie
dar pasitarę, vėliau pridūso auką.

Taigi, tikimasi, kad Schenectados
lietuvių katalikai papildys visą

\$1,000.00, o gal dar ir sukaupi.

Tokiai mažai lietuvių kolonijai,
kuri taip gražiai parėmė didžiai

gerb. kun. Praną Garmaus misi-
ją, ištikrųjų, priklauso garbė. To-
dėl, lai gyvuoją duosniai auka-

vusieji Schenectados lietuviai ka-
talikai! O ysi triuksmedariai ir
kepkėjai, k. L. D. L. D. su laisv-

sandariečiais tesibaigia! Niekie-
nų jų šauksnių katalikiškoji vi-

ni neapleis. Newarko parapijonių su kun.
Budrevičium nesutikimai tęsiasi a-

si tie, kurie duosniai aukoja Ka-
talikiškajam Lietuvos Universite-
tui, kurs išugdys ir išauklės do-
rų ir apšviestų darbuotojų graži-
jai ir kultūringai Lietuvos atei-
čiai!

Parapijietis.

AKRON, OHIO.

Niekšo darbas.

Kalėdinis „Darbininko“ nu-
meris buvo prisijus P. Žemai-
čiui kad paskleidus tarp akronie-
čių, ties Kalėdinis numeris buvo
pilnas gražių raštų, begalo sma-
gių tokie raštai kiekvienam pasi-
skaityti. Žemaitis suradęs tinkamą
vaikutį Aleknavičiuką, padavė
„Darb.“ numerius, pardavinėti ir

užsidirbti. Kalėdų dienoje Alek-
navičiukas prie šv. Petro bažny-
čios pardavinėjo „Darb.“ Vana-
giniui užmatę pranešė kun. Janu-
čiui. Atbėgęs kun. Janušas vaikū-

nių nuvių, liepė kogrėičiausiai
„Darb.“ sudegti. Vargšai tie va-
naginiai ką jie mano tokiais

darbais atsiekti? Bet ar šiaip ar
taip, artinasi galas vanaginams ir
jų pragaštiniams darbams.

Vyskupo prašalintas kun. A. Ja-
nušas nuo „Vanago“ redagavimo
nenuėina, nors ir garsina, kad re-
daktorium yra F. Vitkus. Tas da-
oma del svieto akių.

Kiek mums žinoma „Vanagui“
šmeižtas pagamina kun. Janušas.
Vanaginai pasakojai, kad „Va-
nago“ viršelių klisė esą privers-
ti kun. Vitkuteičiui sugrąžinti,

lar iš tos sarmatos gal ir išeis
„Vanago“ keli numeriai, bet su
kitokiu atgalviu. Be abejonės

pradės ir kun. Vitkuteiči „Van-
gas“ kandžiot už nerėmimą.

Bijūnas.

HARTFORD, CONN.

Atidėta.

L. Vyčių susirinkimas, kuris tu-
rėjo įvykti 15 d. sausio tapo at-
lėta ant 22 d. l. val. po pietų.

Per nekurį laiką mūsų kuopa
kaip nariais taip savo veikimu bu-
vo sumažėjus, bet šie metai lai bū-
na atžudimo metai. Veikimas su
pradžią šių metų žymiai eina pir-
myn.

Taip-gi visi sporto mėgėjai, y-
ra kviečiami, nes bus organizuoja-
na sporto sekcija.

A. J. P., kp. pirm.

NEWARK, N. J.

Del parapijos komiteto protestas.

Kelios savaitės atgal, parašiau
„Darb.“ korespondenciją iš New-
arko apie paskyrimą mums už le-
boną jau dabar a. a. kun. Zabloc-
kio.

Minėta korespondencija matyt
labai nepatiko tulam žmogui, a-
pie kurį plačiai per laikraščius

pradedama kalbėti.
To nepatikimo priežastim
„Zvaigždės“ num. 51 tilpo New-

arko parapijos komiteto viešas
protestas. Deja, tik tas viešasis

protestas nukreiptas ne prieš ma-
ne, ne prieš mano koresponden-
ciją, bet visu smarkumu užsipuola-

ma ant Newarko gyvuojančio Fe-
deracijos skyriaus.

Mano korespondencijoj suran-
dama neteisinga tik tai, būk mi-
nėtame parapijos susirinkime nie-
kas nesakė apie pasakymą vys-

kupui galutino žodžio. Apie tai
aš nesiginėysiu, nes visi, kurie bu-

vo susirinkime, girdėjo ir pamatė
komiteto viešą protestą, dikčiai

stebėjosi ir juokėsi iš komiteto to-
kio neprotingo įsišokinio. Į visą

tai galiu pasakyti tik tiek, kad
„Zvaigždė“ tilpo parapijos ko-
miteto protestas yra perdėm me-

lagingas. Žinoma, paties komite-
to aš teip-gi nekaltinu, nes žino-
ma, kad po protesto pasirašiusie-

ji, nei vienas iš jų to protesto ne-
rašė ir nežinia ar bent vienas iš jų

ir perskaitė. Manau, kad šiandie
ne vienas iš pasirašiusių rausta

iš gėdos už savo neapsižinėjimą.
Komitetas man primeta kunigų

teršiko vardo, kas griežtai nesu-
tinka su teisybe. Aš lig šiol nesu

nė vieno kun. ne tik aptersęs, bet
nė apie viena katalikų kun. nesu

blogai parašęs, kas gali palidyti
ir pati „D.“ redakcija.

Newarko parapijonių su kun.

Budrevičium nesutikimai tęsiasi a-

pie keletą metų, gi visą laiką lai-
kiaus nuosaliai ir tuose ginčuose
pirmūnį savo korespondenciją
parašiau. Rašiau ne iš savo gal-
vos, bet rašiau tą, ką mačiau ir
girdėjau. Komitetas tvirtina būk
aš nepriklausau į parapiją. Nuo
1908 m. aš priklausau prie šv.
Trejybės parapijos ir visada, jei
nė geriausias, tai ir neprasčiaus už-
simoku kaip minėti protestantai ir
nė viena centą parapijai nesu sko-
lingas.

Komitetas primeta man neau-
kavime del parapijos. Aš nenori
kelti trukimo, nenoriu jus kal-
ti prie gėdos stulpo, bet aš dra-
siai apsiimčiau paaukauti šv.
Trejybės parapijai \$100.00, jei ko-
mitetas man darodytų, kad nors
vienas iš po protestu pasirašiusių
jų yra daugias už mane aukavę
kad ir Budrevičiui klebonaujant.

Komitetas baurisi kam aš pa-
rašęs užvardydamas „Kas išgel-
bės Newarko parapiją?“ Ar ne
tiesa? Ar Newarko parapija ne-
stovi šiandien ant pražūties krant-
o? Ką pasakė gerb. kun. Sauru-

saitis sausio 8 d. per pamokslą:
Jis išdailino konvertėlius ir prašė,
kad kiekvienas aukuotų angliams
nes nei pinigų, nei anglių nebe-
są ir prisiėsių šaltaj stuboj sėdėti.

Apie skolas parapijos pasakė:
„Nė jūs, nė aš, nė vyskupas, nie-
kas nežino, niekas negali surasti
nė suskaičiuoti, kiek čia skolos y-
ra.“ Tai patį nedėliu Slavynas

pasakė, kad parapijai grėsias kri-
zis, nes nuosimčiai reikią mokėti
tuoj po Naujų Metų, o pinigų ne-
są.

Komitetas savo proteste kalbė
apie kokį ten degtinės agentą. Na
čia turiu pripažinti komitetui tie-
są, nes aš jokių degtinės agentų
nepastebėjau, bet gana gerai ži-
nau, kad iš po protestu pasira-

šiusiųjų matau tokių, apie ku-
riuos žmonės kalba, kaip pagar-
sėjusius degtindarius. Tai-gi ga-
je negu agentus ir geriau

Lietuvon. Ten ję reikia pavasario darbams, sėkloms, ūkio įrankiams. Mes saugausim pristatomė ir pilnai išmokame pinigus žemiausiu kursu. Per 1921 m. 12000 žmonių per mūsų Banką persiuntė Lietuvon arti 55 milijonus Auksinų. Mūsų KURSAS ŽEMIAUSIS.

DEPOZITUS PRIIMAME IR PER PASTĄ. Mokame 4 nuoš., priskaitomus kas mėnuo.

RASYKITE:

BALTIC STATES BANK

204 EIGHTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

(Telefonas, WATKINS: 2442)

